

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

עמותת ארגון המדריכים
והיוצרים לריקודי עם

גליון מס' 112 | יולי 2023

לקבלת עתון לתיבת האימיל לחצו כאן

פסטיבל

מחול

כרמיאל

1-2-3 באוגוסט 2023

חגיגת המחול הגדולה של ישראל

עיריית כרמיאל

משרד
התרבות
והספורט

משרד
הנגב, הגליל
והחוף הלאומי

מפעל הפיס

משרד
התיירות

להזמנת כרטיסים: 04-9881111

www.karmiefestival.co.il

עולמו של
ג'ים גולד אינטרנשיונל

סיורים בינלאומיים לריקודי עם של ג'ים גולד: 2023-2024

הטיולים שלנו מיועדים לרוקדים ריקודי-עם, לאלו שלא רוקדים, ולכל מי שאוהב טיולים ותרבות

www.jimgold.com

בולגריה וחוף הים השחור:

22 ביולי - 4 באוגוסט, 2024
סופיה, פלובדיב, בנסקו, וליקו
טרנובו, ורנה.
בהדרכת ונצי מילב

דרום אמריקה

פרו והאמזון:

20-30 במאי,
30 במאי עד 3 ביוני 2024
לימה, קוסקו, מאצ'ו פיצ'ו, פונו,
העמק הקדוש, אגם טיטיקה,
שלוחות האמזון ונאצקה.
בהדרכת מרתה טברה

ברזיל:

21 באוקטובר
עד 1 בנובמבר, 2024.
ריו דה ז'נירו, סלבדור,
מפלי האיגואסו.
בהדרכת הילארי אלמידה.

למסלולי טיול מלאים ומידע:
www.jimgold.com

2023

יוון ואיי יוון:

7-20 באוקטובר

אתונה, נאופליו, ספרטה,
אולימפיה, דלפי, מטאורה, שייט
באיי יווני...
בהנחיית לי אוטרהולט
ובהדרכת מארולה קונטי.

2024

מערב קנדה: 11-23 באפריל, 2024

קלגרי, באנף, ונקובר. בהנהגת קתי דונל-דנקל,
עם לי אוטרהולט וגנץ קסטרטי.

מזרח קנדה: 29 ביוני עד 10 ביולי, 2024

מונטריאול, קוויבק, סנט ג'ון, הליפקס, שרלוטאון ועוד.
בהדרכת ריצ'רד שמידט.

מזרח אירופה (הבלקו)

אלבניה, יוון, מקדוניה וקוסובו:

22 במאי עד 3-5 ביוני 2024

טירנה, דורס, פולק וולורה פסטיבל,
קרואיה, גירוקסטר קרויה, סרנדה,
בראט, אגם פרספה, אוכריד,
שלוחת קוסובו.
בהנחיית לי אוטרהולט
ובהדרכת קליטי זיקה.

הרשמה לסיוור: הבטיחו את מקומכם! \$200 תשלום

Jim Gold International, Inc. 497 Cumberland Avenue, Teaneck, NJ 07666 U.S.A. (201) 836-0362

הרשמה מקוונת בכתובת: www.jimgold.com דוא"ל: jimgold@jimgold.com

מורה לריקוד, לתנועה, מחול

יש לנו בשבילך ביטוח לאחריות מקצועית

הביטוח שלנו נותן לך:

ביטוח חבות
מעבידים

ביטוח
לרכוש

ביטוח אחריות
מקצועית

ביטוח צד
שלישי

ביטוח הגנה
משפטית

ביטוח ופיננסים

טלפון: 04-6388052 | www.rap-bit.co.il
רחוב המייסדים 22, בנימינה

אנחנו מבטחים את העוסקים בתחום הריקוד המחול והתנועה כבר יותר מ-30 שנה
לפרטים ולהצטרפות לתוכנית הביטוח המיוחדת שלנו פנו:

דביר רפ - 050-9789719, dvirr@rap-bit.co.il

מסלול את הרפ בביטוח ופיננסים (מאז 1978)

MACHOL EUROPA

7-11 AUGUST
2023

UNIVERSITY
OF SURREY

BOOK

INFO@IDI.ORG.UK
WWW.IDI.ORG.UK

SHMULIK
GOV'ARI

HILA
MUKDASI

TAMIR
SCHERZER

YUVAL
TABASHI

DADO
KRAUS

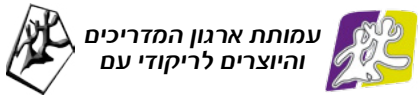

WITH
Yael
YAAKOBI

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

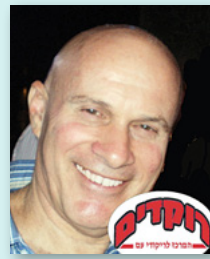

גליון מס' 112 | יולי 2023

לקבלת המגזינים לתיבת האימיל שלך, אנא הצטרף כ-VIP

- מו"ל "רוקדים נרקודה", בשיתוף המכון לריקודי-עם (IDI), ארה"ב, נשיא: בוב לוין, יו"ר: טד קומט
- עורכים: ירון מישר, רות גודמן, דני עוזיאל
- חברי מערכת: שני קרני אדוקולסי, הוני גולדפיין, בני לוי, יהודית פיקסלר, רות שנברג, ציפי שרגאי
- עריכה גרפית: אנה קדרי
- המערכת: רוקדים, דרך משה דיין 96/35 תל אביב 67320 טל: 052-5620447, פקס: 03-5614651 דוא"ל: rokdim@rokdim.co.il אתר אינטרנט: rokdim.co.il

למנוי לחץ כאן

ירון מישר

רות גודמן

דני עוזיאל

קוראים יקרים,

פסטיבל אשדוד כבר מאחורינו, היתה הצלחה כבירה גם במופעים וגם בהרקדות. תודה למנהלים ולמדריכים.

פסטיבל כרמיאל, בסימן 100 שנה לריקודי העם שלנו, כבר בפתח. בואו לרקוד, לשיר ולשמוח עם כל העושר הרב שיש לנו. 1-2-3 לאוגוסט.

מדהים! באמת מפתיע ומעורר מחשבה. כמעט 1000 רוקדים ומדריכים בארץ הצביעו לסקר בעברית. כמעט 300 הצביעו לסקר באנגלית. התוצאות אומרות בערך כך: "חדלו כבר, אין לנו כוח ללמוד עוד ועוד ריקודים הנעלמים בסערה כמו שבאו. תנו לנו קצת מנוחה...".

"בסופו של דבר אנחנו כאן בשבילכם" - תוצאות הסקר על "שנת שמיטה". התובנות שלי מסקר זה והמון המון תגובות שלכם. למעלה מ-500 איש טרחו גם לכתוב את דעתם! המצב באמת כואב להם.

"שמיטת שמיטות", כתבתו של פרופ' ניר אוריין הינה דעה הפוכה, מנומקת היטב. יקרא כל אחד ויחליט מה הוא רוצה שיהיה.

"הורה שלוש" הינו מחנה ריקודים לזכרו של משה אסקיו, חבר, מדריך, כוריאוגרף ואדם שעשה רבות לקידום של ריקודי העם. שנה עברה מאז מותו. על המחנה, על החוויות והזיכרונות כתבו אירית אסקיו (הבת) ומישל יעקובי.

"ריקודי העם באוסטרליה חלק ב'", הינו החלק השני של הסקירה על התפתחות ריקודי עם באוסטרליה שתחקר וכתב מתי גולדשמיט, על העיר סידיני במזרח, על החוף המערבי (העיר פרתי) ועל טסמניה, האי הקטן שמדרום לאוסטרליה. אנו נמשיך להביא לכם כתבות דומות מארצות שונות בהן ריקודי העם שלנו מושכים אליהם רבבות יהודים ושאינם יהודים... מדהים...

"שיחות עם יזרעאלה כהנא" כתב נפתלי חייט אשר שוחח עם אישה מדהימה, דוקטורנטית לספרות ומורה ומחנכת בקורסי המדריכים לריקודי עם במשך שנים רבות.

"לרקוד את האימהות שלי", הרקדה לתינוקות במנשאים של הוריהם, הינו משוה חדש ומרענן בנוף הריקודי שלנו ועליו כתבה חלי לבנה שביקרה בחוג אותו יזמה והקימה ליטל ממן (הבת של...).

ריקוד החודש הינו **"מאמא שלי"** שחיברה נורית מלמד, ריקוד שהתקבל בשמחה רבה ונרקד בכל רחבי העולם. הריקוד קיבל משמעות מיוחדת עבור נורית שאיבדה לפני מספר שבועות את אמא מלכה מלמד, מדריכה ותיקה ומוערכת באזור ירושלים.

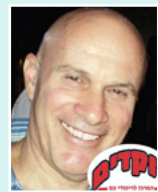
המדור **"חוויות בעין המצלמה"** מביא לנו הפעם תמונות מגוונות מהרקדה חודשית מעניינת "מעגלים ללא גבולות" שמפעילים מיכל בכר ותמיר שרצר ובה מזכירים ריקודים נשכחים מכל השנים, ישן וחדש.

קריאה מהנה

ירון מישר,
רות גודמן ודני עוזיאל -
עורכים.

פסטיבל מחול כרמיאל
1-2-3 באוגוסט 2023
חגיגת המחול הגדולה של ישראל
להחנות כרטיסים: 04-9881111
www.karmiefestival.co.il

ירון מישר

צילומים:

אופיר פלמן ובקה ראוש
כל התמונות ממחנה
"הורה שלוש"

בסופו של דבר אנחנו כאן בשבילכם התובנות שלי, תוצאות הסקר והתגובות שלכם

הכתבה "רצויה שנת שמיטה" (<https://bit.ly/3K3Z49Q>) שפורסמה בגיליונו הקודם, נכתבה במשך זמן רב עם הרבה מאוד התלבטויות ושינויים. אני מכיר היטב את הרגישויות והשיקולים הכלכליים בתחום שלנו. הניסוחים בכתבה היו זהירים מאוד כדי לא להזיק חו"ח למי מהעוסקים בתחום.

הצעתי נוגעת בפרנסתם של אנשים רבים, של חבריי ושלי. אני מציע ומקווה שכולנו נחשוב לטווח הרחוק ועל טובת תרבות ריקודי העם ולא רק על האינטרס העכשווי של כל אחד מאיתנו באופן אישי. בסופו של דבר אנו כאן לא רק לשם הפרנסה, אלא גם כדי לבנות ולשמר תרבות ייחודית שנוצרה כאן בעמל רב ואנו כאן בעיקר כדי שהרבה אנשים ימשיכו לרקוד ושרוקדים חדשים יצטרפו.

אני מכיר היטב את הטענה כלפי: "מה אתה מדבר? אתה הרי 'תורם' למרוץ הזה בכך שאתה מצלם כל ריקוד חדש...". אז כך:

הצעתי נוגעת בפרנסתם של אנשים רבים, של חבריי ושלי. אני מציע ומקווה שכולנו נחשוב לטווח הרחוק ועל טובת תרבות ריקודי העם ולא רק על האינטרס העכשווי של כל אחד מאיתנו באופן אישי

1. אני לא מחבר את הריקודים. אני מקטלג אותם ומאפשר למצוא מה שאתם מחפשים וגם לראות וללמוד את הריקודים בדרך הכי טובה שאפשר. וגם מכניס 'קצת' סדר בכאוס הזה.
2. אם **רק שלמה ממן** (לדוגמה), ישמור ריקודים חדשים במגירה למשך זמן קצוב, האם זה ימנע מכל האחרים להמשיך לחבר ולהפיץ ריקודים חדשים? - **ודאי שלא!** רק יהיו פחות ריקודים טובים.
3. אם **רק מוריס סטון** (לדוגמה) ב"מחנה אירופה" ילמד רק ריקודים קיימים ולא ריקודים חדשים. האם זה ישפיע על ה"מירוץ לריקודים חדשים"? - **ודאי שלא!** זה רק יפגע במחנה חיוני ביותר באנגליה.

4. אם **רק ירון כרמל** (לדוגמה) לא ילמד ריקוד חדש כלשהו האם זה ימנע מכל המרקידים האחרים ללמד כל דבר חדש? - **ודאי שלא!**

5. אם רק ב"רוקדים" לא יצולמו ריקודים חדשים, האם זה ימנע מכל הריקודים שמחברים במאות לעלות ליוטיוב ולרשתות האחרות, לצבור לייקים (מכאלה שאפילו לא ניסו את הריקוד)? - **ודאי שלא!** זה רק יגדיל את הבלגן הקיים ממילא.

הנה כי כן, **רק פעולה משולבת**, של כולנו ביחד, יכולה (אולי) להביא לרגיעה קלה ולמחשבה וחיפוש דרך. המחשבה ש"כוחות השוק" יעשו את הסדר, רחוקה מהאמת לחלוטין. גם רגולציה (ועדות סינון למיניהן) לא אפשרית וגם לא רצויה.

אני מכיר היטב את הלהיטות והדרישות של רוקדים רבים ללמוד את "הריקוד החדש שלי" אתמול המרקיד **מוישה זילברמן** (כמשל) עם זאת כמדריך, וכבעל אתר "רוקדים" אני שומע הרבה קולות אחרים. תוכלו לקרוא אותם בהמשך...

התחרות בין המרקידים על לב הקהל, ביסודה הינה דבר חיובי. אני מציע שתחרות זו תתמקד באיכות ההדרכה, בבחירת הריקודים ובתמהיל ההרקדה, ביחס אל הרוקדים ועוד. את התחרות על כמות האוכל ו/או על מי ילמד ראשון **את הריקוד החדש** שחובר היום - על שני אלה אני מציע לוותר.

בסופו של דבר אנו כאן לא רק לשם הפרנסה, אלא גם כדי לבנות ולשמר תרבות ייחודית.

• **רק שאלה, למה כשואב אשריאל היה בחיים וכך מישאל לא הצעת את אותה הצעה?**

- אשריך ירון! ישר כוח על פועלך ועמלך!
- כרוקדת לא ותיקה מאוד, ריבוי הריקודים החדשים מעיק מאוד ומקשה עלי לבסס את הריקודים הקודמים.
- רעיון מצוין. אני רוצה לחזור לרקוד. עזבתי לפני כמה שנים בגלל עומס הריקודים החדשים. רקדתי בכמה חוגים והרגשתי שאיני יכולה עוד להכיל כל כך הרבה ריקודים חדשים כשעוד לא שולטים היטב בריקודים הקודמים. אם אפשר פחות שירים מזרחיים, יהיה טוב. ידוע לי שהרבה נטשו בגלל עודף שירים מזרחיים רדודים שלא הוסיפו חשק לרקוד. למען כל אלה כמוני, שעשו הפסקה ארוכה, אשמח אם תחזרו על ריקודים שכבר למדנו כדי שנוכל להשתלב שוב במעגל הרוקדים. תודה.

• **מחברים ריקודים לשירים שאף אחד לא שמע עליהם בגלל ש"משריינים" שירים עוד לפני שיצאו לרדיו. כייף לרקוד שירים שמכירים ושומעים. אם לאלה לא יהיה ריקוד בגלל שנת השמיטה זאת תהיה החמצה. תודה שהעליתם את הדיון הזה.**

• **ריקודים חדשים מרגשים אותי.**

- יש כל כך הרבה ריקודים יפים ששוכחים וחבל. אך אם אחרי "שנת שמיטה" תהיה הצפה של כפול ריקודים, כי היוצרים ימשיכו ליצור, "בשנת השמיטה" אזי "מה הועילו חכמים בתקנתם?". ואם נאמר שעלינו להגביל את מספר חבור הריקודים בכל שנה אזי זה מבחינת הגבלת חופש יצירה שאינה מקובלת בעולם נאור, פלורליסטי דמוקרטי. בקיצור זה סוג של מעגל שקשה לעצור אותו. ואף על פי כן אני רוצה פסק זמן כזה.

- כמו שנאמר בכתבה, התיאור של הלימוד המהיר והלא יסודי כיום לעומת מה שהיה בעבר גורם לזה שבהרבה הרקדות רואים שחלק גדול מהרוקדים זזים בכיוון של כל הרוקדים אבל לא ממש יודעים את הריקוד. מקווה ששנת שמיטה תחזיר את הלימוד למה שהיה בעבר

- זה רעיון נהדר שאני תומך בו לחלוטין! עדיף להתמקד באיכות (רפרטואר ריקודים ששולטים בו היטב) מאשר במספר רב של ריקודים ידועים רק "בערך"!

• רעיון מצוין (נרשם 13 פעמים)

- הגיעה העת ללמד את הריקודים היפים שחברו בדגש על ריקודי עם ישנים שלא נרקדים היום שהם ריקודים יפים וקלילים ללימוד ולכן אני בעד "שנת שמיטה".

- שמחה שאני לא היחידה שסבורה שאנו מוצפים בריקודים חדשים, ולא מגיעים אל הישנים והטובים.

- לא ולא! אני מעדיף 6 שנים הפסקה!!! ללא ריקודים חדשים.

ולבסוף - השיקולים של מחברי הריקודים והאינטרס שלהם ברור וגם לגיטימי. כל אחד רוצה לבטא את עצמו, לזכות בהוקרת הרוקדים, להתפרסם וגם להרוויח כסף. השאלה החשובה שאנו צריכים לשאול: **האם המצב הזה הינו לטובת הציבור ובעיקר האם הוא לטובת התרבות הזו?**

חשבתי שהתגובות בסקר תהיינה חצויות פחות או יותר, אך הופתעתי מכמות התגובות בכתב ועוצמתן (למעלה מ-500 אנשים טרחו גם לכתוב את דעתם). אין אפשרות כמובן להביא כאן את כולן. תודה רבה לכל הכותבים.

התוצאות (עד לרגע סגירת הגיליון):

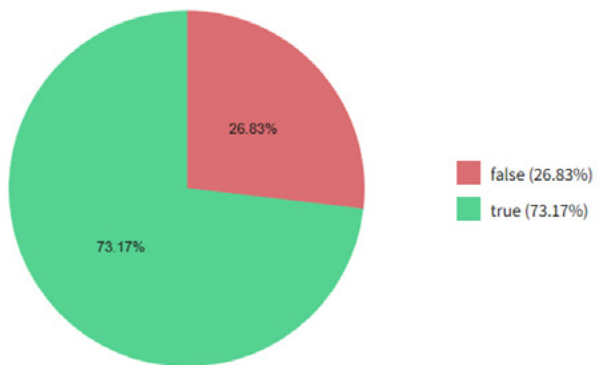
הסקר הינו אנונימי לכן אין שמות על יד התגובות, אך הן מעבירות לנו, המדריכים, מסר ברור, ומזמינות חשיבה מחוץ לקופסה. הסקר לא עסק ב"האם הדבר ניתן כן/לא לביצוע". הסקר שאל האם אתה רוצה או לא רוצה "שנת השמיטה".

קראתי את כל התגובות. רק חלקן מופיעות כאן. הרבה הגיבו דומה. **כל התגובות "נגד"** פסק זמן כזה לא נמחקו והן מופיעות כאן באדום.

בארץ הצביעו למעלה מ-900 רוקדים. כשכמעט 75% רוצים פסק זמן. בחו"ל הצביעו כמעט 300 רוקדים וגם כאן כמעט 70% מהמצביעים מצדדים בפסק זמן.

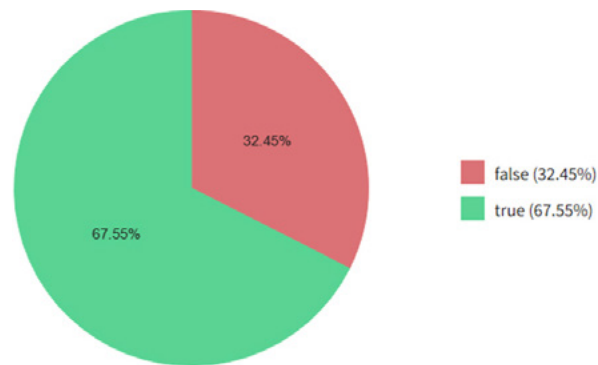
דיאגרמת המצביעים בארץ:

האם הנך בעד החלטה על "שנת שמיטה (פסק זמן) ללא ריקודים חדשים (946 תגובות)

דיאגרמת המצביעים בחו"ל:

Are you in favor of a decision on a "sleep year" (time out) without new dances? (264 תגובות)

התגובות (באדום הן המתנגדים להצעה) כאן הינן של המצביעים לסקר בעברית בלבד. התגובות לסקר באנגלית תתפרסמנה בגיליון באנגלית.

• אני מציע דרך ביניים. אני בעד התחדשות ולא להפסיק לגמרי עם ריקודים חדשים. אני מציע שאחת לכמה זמן נאמר שלשה חודשים יוצגו הריקודים החדשים שחוברו בפני סוג של ועדה שתחליט איזה מהם ראוי ללימוד. כדי שלא יהיו לחצים - לערוך את השאלון אנונימי. ובנוסף. לא לציין את שם מחבר הריקוד. כך לדעתי יהיה סינון ויגיעו הריקודים הראויים...

• כל הכבוד !!!!

• קראתי את המאמר כולו ואני מתפעלת מהעומק ורוחב הניתוח שעשית, הפלת לי המון אסימונים ואני מבינה כעת הרבה יותר את ההתנהלות שלך בהרקדות. מלאת הערכה והתפעלות. מקווה והלוואי שתצליח במהלך האנטי פופוליסטי ואנטי טרנדי הזה שיש בו אמת עמוקה. וגם אם לא, יישר כוחך בדביקות שלך באמיתות ובבסיס הערכים שאתה מאמין ודבק בו ובניסיון להשפיע גם כשזה לא פופולרי. אני השתכנעתי ואני בעד!

• בהצלחה. הלוואי שיצטרפו עוד. קצת קשה לי להאמין שיוצר גדול כמו שלמה יהיה מסוגל להתאפק עם יצירותיו הנהדרות. השאר הגיע הזמן שירגיעו קצת. חח...

• מעולה. למי שחשב על הרעיון. ישנם ריקודים יפהפיים ולא רוקדים אותם. אז יאללה זה הזמן.

• **מי שלא מעוניין בחדשים יש הרקדות שלא מחדשים הרבה. מי שמעוניין בחדשים יש הרקדות שכן מחדשים. לא להכתיב לאף אחד ולא לעשות כלום... לתת לזה להתנהל באופן טבעי ולא מלאכותי. מה שטוב לקבוצת אוכלוסייה אחת לא בהכרח תתאים לכולם. אנחנו לא בקיבוץ.**

• מקווה שיחזיר רוקדים למעגל, בשל ריבוי הריקודים רבים נעלמים.

• **אני בעד לחדש ישנים אבל גם להמשיך חדשים.**

• הצעה מבורכת לא ללמד ריקודים חדשים בכלל למשך שנה אלא רק מה שקיים היום.

• מתגעגע לריקודים הישנים שנחקים החוצה.

• אני בעד פסק זמן דחוף מלימוד ריקודים חדשים לפרק זמן בלתי מוגבל.

• רעיון מצוין אבל לא בטוחה שיפתור את הבעיה. מן הסתם בשנה שאחרי יהיו יותר מדי ריקודים חדשים. אולי עדיף להגביל כל יוצר במספר הריקודים שיוכל ליצור בכל שנה.

• אני בדעה שצריך היה להפסיק לגמרי מזמן להמציא ריקודים חדשים. לרקוד רק את ריקודי העם הקלאסיים. רקוד שלא רוקדים אותו נכון, אין סיפוק. שמעתי פעם שישנם 4,000 ריקודים רק במעגל, כמה עוד??? מה, אנחנו רובוט? מחשב?

• באמת הגיע הזמן !

• אני גם חושב שיש לחזק את הריקודים הקיימים ופחות להתמקד בחדשים.

• אני סקפטי לגבי היישום. לכן אני נוסע רחוק כדי לרקוד בחוגים שפויים במקום שידעים לשמר את ריקודי העם.

• חושב שמתבקש לעשות "שנת שמיטה" אך עם זאת, חושב שההתנגדות תהיה מצד המרקידים/יוצרים שחשוב להם לייצר כל הזמן להיטים חדשים שירקדו בהרקדות. שלא לדבר שהנה כבר פסטיבל כרמיאל וחלק משמעותי בפסטיבל הוא להביא ריקודים חדשים. מקווה שתהיה הסכמה גדולה לכך ושלפחות שנה אחת נתמקד ברפרטואר הריקודים הענק שיש לנו ושהרבה ממנו כלל לא רוקדים.

• מעבר לייצור ההמוני, חסרה תרבות מחול בסיסית, למובילי החוגים. אין התייחסות לתנועות יד, ראש, קשר עין ותנועה בין בני הזוג וכו'. מן הראוי שתינתן הדעת לנושאים אלה בהשתלמויות מדריכים.

• אכן מתבקשת הפוגה ב"ייצור" הריקודים וב"אינפלציה" ייצור המדריכות/ים. עלה והצלח במהלך אותו אתה מוביל.

• רעיון מצוין. הזדמנות להחזיר בחזרה ריקודים יפים שנעלמו.

• ישנו מרדף אחרי לימוד ריקודים ולא מספיקים ללמוד את בקיימים.

"אני מציע שהתחרות בין המרקידים (מדריכים) תתמקד באיכות ההדרכה, בבחירת הריקודים ובתמהיל ההרקדה, ביחס אל הרוקדים ועוד. את התחרות על כמות האוכל ו/או על מי ילמד ראשון את הריקוד החדש שחובר היום, יש להשאיר בצד."

"קראתי את המאמר כולו ואני מתפעלת מהעומק ורוחב הניתוח שעשית, הפלת לי המון אסימונים"

- כאחד שרוקד שנים רבות (למעלה מחמישים) ריבוי הריקודים החדשים בשנים האחרונות גרם, לצערי, לי ולהרבה שכמותי, להמעיט להגיע להרקדות. לפני חמישים שנה גרתי בקיבוץ בעמק בית שאן ורקדתי בהרקדות מקומיות וכשיצאתי למילואים בדרום יכולתי ללכת להרקדות ולא הייתה לי בעיה להשתלב. היום, אם אתה רוקד באופן קבוע בימי ראשון בבית דני, בתל אביב ויוצא לך באקראי להגיע להרקדה באוניברסיטת תל אביב או הפוך (שימו לב, שתי הרקדות באותה עיר) אתה לא תוכל לרקוד 80% מהריקודים.
- רצויה השנת שמיטה אבל אפשר לפרסם במדיה את הריקודים לחידוד
- רוב הריקודים לא נשארים. מייאש לרוץ אחרי חדשים. ההצעה לשנת שמיטה - מצוינת !!!
- אני כבר מזמן חושבת שהריקודים החדשים יפים ואהובים ככל שיהיו, גורמים לריקודים האהובים הקודמים להיעלם.
- **אבל מה יעשו היוצרים? מוגזם לייבש אותם שנה שלמה.**
- תמיד אמרתי שיש לנו אינפלציה של ריקודי עם. עצרו וחזקו את היש.
- לפי דעתי אף אחד מהמרקידים מהוותיקים לא חשב על רעיון אדיר שכזה. אשריי שזכיתי להכיר אותך, לרקוד אצלך, ולא פחות חשוב זכיתי לראות את תרומתך לכיף הזה שנקרא ריקודי עם. אחת הסיבות שרבים מפסיקים לרקוד, מפני שהם מרגישים שהם בתחרות עם הזמן. כל שבוע ריקוד חדש כשאת הישנים היפים ואלה שבנו את ריקודי העם שוכחים.
- **אין אפשרות לעצור את היצירתיות. כן אפשר לבקש ולצמצם את כמות....**
- "שנת השמיטה" היתה צריכה כבר להתחיל לפני זמן רב כאשר כל אחד מהמרקידים מחבר צעדים ללא קשר אם השיר עומד בקריטריונים של ריקוד. השיטפון בריקודים החדשים פשוט גרם לי לפרוש. נראה לי שיש עוד רבים כמוני.
- התחברתי מאוד לתחושה של אינפלציה בכמות הריקודים המיוצרים בכמויות גדולות ודוחקים ריקודים מקסימים ישנים יותר שכבר אינם נרקדים. מבחינתי רעיון השמיטה מקסים. מצד שני ניתן לאומר שפתרון נוסף יכול להיות בצמצום והגבלת מספר הריקודים החדשים ונתינת עדיפות ליוצרים חדשים שטרם זכו לתרום את חלקם. **כי יכולה לבוא טענה שיצירת ריקודים חדשים מרעננת ומוסיפה חיים ורלבנטיות לדימוי של ריקודי העם.**
- פעם, בריקודים הסלוניים, רקדו ונהנו כל שבוע מבלי שיהיו אלפים או מאות של ריקודים.
- כתבתי לך במייל כבר לפני שבוע על כך, וכן כתבתי לך כמה מחמאות. כדאי לך לקרוא. כל הכבוד לך. שיהיה בהצלחה.
- לדעתי כל הריקודים החדשים שמופיעים חדשות לבקרים אינם ריקודי עם ושמחה להתעדכן על המון חוגי נוסטלגיה שצצים בכל הארץ.
- כך נוכל ללמוד ולחזור על הקלסיקה שנשכחה.
- אני מחכה להחלטה כזאת כבר זמן רב!
- **לא בטוח ששנה זה הזמן הנכון. אולי חצי שנה, אולי כדי שיהיה חודש בשנה שמביאים ריקודים חדשים (כמו ביקורים בשבועות) אולי צריכה לקום ועדה שבחרת את הריקודים שילמדו באותה שנה וריקודים אלו יכנסו/ירשמו במאגר של הריקודי העם וכל השאר החולפים לא יכנסו למאגר ויחלפו.**

התחברתי מאוד לתחושה של אינפלציה בכמות הריקודים המיוצרים בכמויות גדולות ודוחקים ריקודים מקסימים ישנים יותר שכבר אינם נרקדים.

הלימוד המהיר והלא יסודי גורם לזה שבהרבה הרקדות רואים שחלק גדול מהרוקדים זיזים בכיוון של כל הרוקדים אבל לא ממש יודעים את הריקוד.

יש ריקודים חדשים שהחזירו עטרה ליושנה, למשל הריקוד "כורדין" בו כולם אווזים ידדים, דבר שכבר שנים רבות שכחנו ממנו. הריקודים גם מנצחים שירים וגורמים לנו לחזור ולשנן את מילות השיר. אני נגד לימוד "מבול" של ריקודים חדשים, אך צריך (איני יודע איך) למצוא את שביל הביניים בין כמות לבין איכות. "שנת שמיטה" או במילים אחרות "חרם" לא יוכל להתקיים במציאות שלנו.

בהחלט בעד שנת שמיטה ההרקדות הפכו להיות רק לימודי ריקודים חדשים שנעלמים התחרות בין המרקידים חייבת להפסק.

חשוב שריקודי העם יישארו מעודכנים ליצירה החדשה כמובן שהכול במידה מסוימת.

במקום להעמיס עלינו עוד ועוד ריקודים חדשים, כדאי שנחזור ונלמד את הריקודים הקיימים שנשכחו או לא הספקנו ללמוד אותם. הגענו כבר למצב שהזמר מחבר שיר לריקוד שכבר נכתב.

אוהבת ריקודים חדשים.

יש כל כך הרבה ריקודים שנלמדים ונעלמים. לכן, אשמח גם לשנתיים שמיטה. יישר כוח ירון !!

מזה זמן הפסקתי להגיע להרקדות בשל הוויכוח שלי עם המדריך על הריצה "ללמוד ריקוד חדש" כשהריקוד שלמדנו לפני חודש בכלל לא נרקד ללא שגיאות של 60% מהרוקדים.

לא בעד שנת שמיטה אבל בהחלט אשמח לחזק קיימים ולמעט חדשים.

כל הכבוד. הגיע הזמן להפסיק את המרדף. אני הולכת להרקדות של נדב נתן שמתנהלות כך ברובן. אפשר ללמוד ממנו.

יש המון ריקודים מכל מיני תקופות שהרבה רוקדים לא ממש מכירים או יודעים ואני אישית מרגישה שאני רוצה ללמוד את הריקודים שחסרים לי במקום להוסיף עוד כמה ריקודים חדשים.

צריך לתת לתחום לזרום ולהשתנות עם הזמן לפי הרצון של אנשים.

הפסקנו לרקוד לפני 13 שנים. המרוץ הבלתי נגמר אחרי ריקודים חדשים שנעלמים מהרפרטואר, אחרי שסוף סוף למדנו את הצעדים, בלי להעתיק. מתיש... עייפו מהמרוץ הבלתי נגמר. התייאשנו. מתגעגעים.

בגילי המתקדם, אם יש משהו שגורם לי להיות שלילי לריקודי העם החדשים, זו כמות הריקודים שנלמדת ולא נקלטת. לדעתי, רוב הרוקדים (שיחות הרקע) מעדיפים מיעוט בלימוד.

כל כך חשוב, כל כך מתבקש, ובאופן מאד מתסכל, כל כך לא ישים....

הגיוני להתמקד ולחזק את הקיים. להחזיר ריקודים מקסימים לסבב ולאפשר למעגלים של רוקדים חדשים להרגיש יותר ביטחון ובקיאיות בהגעתם לחוגים.

כל מילה בסלע. כבר שנים שאני אומרת את זה. עגום שהמרוץ הוא "מי יהיה הראשון ללמד את הריקוד הבא". מה שיש היום זה ריקודים זמניים שאפילו את המוזיקה עוד לא שמענו ומי יודע אם בכלל נשמע אותה מחוץ לאולם ההרקדה. זה מעייף.

אני אשמח מאוד אם לא ילמדו ריקודים חדשים ויתמקדו רק בישנים שאני מאוד אוהבת. הגיע הזמן. לא כמות אלא איכות.

התופעה של מרקיד שמלמד ריקוד - יפה ככל שיהיה - ולא חוזר עליו ומשנן אותו בהרקדות הבאות, גורמת לכך שכבר אין חשק ללמוד ריקוד חדש, כי לא ירקדו אותו (אצל אותו מרקיד) בשבוע הבא. שלא לדבר על כך שאצל מרקיד אחר בכלל לא מכירים אותו.

בן זוגי ואני מדברים על הנושא כבר הרבה זמן. משמח לדעת שזה לא רק אנחנו.

לא על כל שיר צריך להוציא ריקוד חדש. אפשר על כל שיר חדש להתאים לריקוד קיים.

הבעיה הזו הציקה לי שנים רבות, ואני שמחה על הצעת הפתרון הזה.

מאד אשמח לכך שאכן יממשו את שנת השמיטה ולשלב ישן עם חדש יחד בהרקדו.

כל הכבוד על ההשקעה באופן כללי ועל הכתבה המעמיקה והמנומקת היטב. הלוואי שזה יצליח ולו כדי שיפחיתו את זמן לימודי הריקודים בהרקדות ויתנו לנו פשוט לרקוד וליהנות. וגם יש כל כך הרבה ריקודים יפים שלא נרקדים בכלל, אז באמת שחבל. אבל לצערי אני לא מאמינה שיקרה.

לא מספיקים לעכל כל כך הרבה ריקודים חדשים.

לצערי כבר לא רוקד. המרדף אחר לימוד הריקודים החדשים התיש אותי והיה אחת הסיבות לפרישת.

**"לא ולא!
אני מעדיף 6
שנים הפסקה!!!
ללא ריקודים
חדשים"**

- לצערי הרב, כך מרחיקים אנשים מההרקדות, כי קשה להם להדביק את הפערים. כל הכבוד ליוזמה זו!
- זו יוזמה מבורכת מאוד. הכתבה סקרה יפה וביסודיות את כל החסרונות שיש כיום בלימוד המרתוני.
- **לדעתי כל מה שנרקד לצילי שירים עבריים אפשר להגדיר כריקודי עם. היה רצוי לדייק יותר בהוראת הריקודים, אבל תאמינו לי אלה שרוקדים 30, 40, 50 שנה רוצים לחדש ולגוון.**
- מלים כדורבנות. בגלל הריקודים החדשים הפסקתי לרקוד. גם השירים אינם יפים כמו השירים הישנים ובהתאם לכך גם הריקודים דומים זה לזה עד שאינך זוכרת/ת לאיזה ריקוד צעד זה שייך. הלוואי ומשאלתך תתגשם.
- יש כל כך הרבה ריקודים נפלאים ברפרטואר שלפעמים נעלמים למשך שנים בגלל הזמן שלוקח להציג, ללמד, לסקור, ללמד מחדש וכו' את החדשים. אני חושבת שהימנעות מריקודים חדשים במשך שנה הוא אחד הרעיונות הגדולים של האנושות הרוקדת הישראלית. תודה!
- כתבה יפה שמשקפת את תהליך הריקודים.
- רעיון מעולה לאפשר לריקודים הקיימים לא להישכח.
- מעט מאוד מהמרקידים באמת מרקידים ורוקדים איתנו ומדריכים תוך כדי. הרבה מהמרקידים בעצם מתפקדים כדיגי, טומנים את עיניהם במחשב (אולי משחקים) או בטלפון והכי גרוע חושבים שהם זמרים והם בהופעה. דיגי' כאלו יכולים לשבת בביתם ומשם לשדר לנו את הרפרטואר.
- זה רעיון נהדר כל כך הרבה חדשים שישנים הולכים לאיבוד ולא נקלטים.

- איך לא חשבו על זה קודם וגם לחזור על ריקודים יפים, ישנים ולא בהכרח קלים שהמרקידים יחליטו על ריקוד שמחזירים. לציין את שם היוצר, המלחין, המבצע של השיר (אם זה מושר) אוטופיה.
- **כן רוצים ללמוד ריקודים חדשים...נגיד פעם בחודש.**
- ההצעה הכי טובה ששמעתי לאחרונה!
- באופן אישי הפסקתי לרקוד בהרקדות כיוון שלא עמדתי בקצב המסחרר של הריקודים ולא יכולתי ליהנות משום ריקוד בגלל המרוץ המטורף אחר ריקודים חדשים.
- **לא מסכים עם הנאמר. כאחד שרוקד שנים, 3 פעמים בשבוע, נמאס כל פעם לרקוד את אותם ריקודים. נולדים שירים ולכן נולדים ריקודים. החיים מתקדמים ונמשכים לכן גם המוסיקה והריקודים. הרקדות זה ענין חברתי. מכיר עשרות אנשים כל פעם ולא יודע את שמם.**
- רק בגלל הריקודים החדשים (שרובם לא לטעמי ואפילו לא בכיוון) אני כל פעם מפסיקה לרקוד ולא בא לי לחזור.
- היה צריך כבר מזמן להחיל שנה כזו. חשוב ששנת הפוגה כזו תהיה קבועה מידי כמה שנים.
- אכן המצב מורכב, אין באמת לימוד של ריקודים חדשים. Copy & paste זה הסגנון החדש. אני מתוסכל.
- **אם היה אפשר להפחית חדשים אולי, אבל להפסיק לגמרי נראה לי לא הגיוני.**
- אני שמח מאוד על רעיון גאוני ובעיני אני חושב שזה לא פייר לא לתת במה להרבה ריקודים שנשכחו. תודה על שיתוף הרעיון.
- אשמח לא ללמוד ריקודים ולא להרגיש שאני רודפת אחרי ריקודים שלא ארקוד בהמשך.
- מרגיש במרוץ אינסופי אחרי ריקודים חדשים. והתסכול הגדול הוא שהם נרקדים מספר חודשים ונעלמים בתהום הנשייה.
- אין הרבה מה להוסיף על הנכתב לעייל. פשוט נמאס כל הזמן ללמוד ריקודים חדשים כאשר ברור שלאחר חודש חודשיים הם ייעלמו ולא נרקוד אותם אלא במקרה הטוב באחד המרתונים.
- **אם תעשו את זה תהרגו לגמרי את ריקודי העם שגם כך הולכים ונעלמים. ישנם עוד אנשים לפני גיל פנסיה שרוקדים, הם יעזבו את הרקדות אם יפסיקו ללמד ריקודים חדשים. בשום פנים ואופן אסור לעשות את זה!**
- לא התחברתי למה שרשמת במרומז על המדריכים החדשים. אין קשר בין וותק בהדרכה לבין הדחיפה של ריקודי עם חדשים, אולי אפילו להיפך. חלק גדול מהטיקונים (המרקידים הגדולים) דוחפים את הריקודים החדשים.

- **היצירה המתמשכת, לימוד ריקודים חדשים מידי שבוע מחייה את ריקודי העם, השירים החדשים יכולים למשוך רוקדים צעירים לבוא ולהשתלב בפרט שגיל הרוקדים אינו צעיר כל כך. "שנת שמיטה" מריקודים חדשים אכן נוחה אך יכולה לגרום לשעמום ולחוסר עניין.**
- טוען זאת כבר הרבה זמן ולא ממהר ללמוד כל ריקוד חדש שיוצא. רובם נמוגים תוך חודש.
- **בלי ללמוד ריקודים חדשים משהו הופך לחסר אתגר, היעדר התרגשות ממהו חדש. שנה שלמה ללא לימוד - לדעתי טעות.**
- על זה נאמר "איך לא חשבו על זה קודם..." חכייתי לזה... המון המון תודה.
- הסיבה שרוב הרוקדים לא יודעים את רוב הריקודים הינה התכיפות המרובה של לימוד ריקודים חדשים, במיוחד כשהם קצת מורכבים. לעומת זאת כולם זוכרים את הריקודים הישנים שנלמדו לפחות עד שנות 2000.
- השאלה איך אפשר לגרום לכך לקרות, יש מרקידים שמחברים ריקודים כל שבוע ומייד מוציאים אותם להרקדות, איך נוודא שהם לא ממשיכים בכך?
- **אין דרך לעצור את היצירה, יהיה מתסכל למרקידים.**
- **אני מסכימה שיש יותר מדי ריקודים ושהרבה ריקודים טובים נעלמים, אבל הפסקת לימוד ריקודים חדשים פוגעת ביוצרים צעירים/חדשים. במקום שמיטה מוחלטת, הייתי ממליצה על שעת "נוסטלגיה/אמצע הדרך" בכל הרקדה באופן קבוע.**
- איבדנו את זה. זה נעשה בלתי נסבל. לא זוכרים את הריקודים, רצים ומחדשים והריקודים היפים הישנים נשכחים. מרוב עצים לא רואים את היער. שנת שמיטה חובה ואחריה, הכנסת ריקוד פעם ברבעון.
- זו תחרות מוגזמת ומיותרת - להמציא ריקוד לפני שהשיר יוצא לפרסום, כל מרקיד שיש לו קשרים עם יוצרי ומבצעי שירים משריין לו את השיר והזמר הבאים כדי לכבוש עוד פרסום וכבוד, אז מצידי שיעשו שנת שמיטה כל שנה שנייה. יוזמה ברוכה. בהצלחה.
- הפכו את ריקודי העם לדוכן של כלים חד פעמיים, ובגלל זה הצעירים כמעט לא מצטרפים. הצעירים יבואו אל הדבר האמיתי.
- **גם ככה לא בכל ההרקדות לומדים את כל הריקודים החדשים, אלא רק חלק, אז זה נחמד שיש ריקוד חדש מידי פעם שמכניס אנרגיות, ומחדד את המוח והחושים, ואם זה להיט של התקופה אז בכלל עוד יותר כיף.**
- הצעה ברוכה! חייבים לסיים את המרוץ הזה של ריקודים חדשים שנוצרים ונלמדים בקצב מטורף, והולכים ודועכים אחרי כמה חודשים לתהומות הנשייה, בעוד שיש לנו אלפי ריקודים קיימים נהדרים שאפשר ללמד שוב וליהנות מהם.
- הגיע הזמן להירגע מכל הריקודים החדשים שדומים אחד לשני ורק המוזיקה משתנה. לא היה דבר כזה אף פעם, עשרות ומאות ריקודים חדשים בשנה זה לא ייתכן. אני בעד הפסקה בהחלט.
- מסכים מאד עם מה שכתוב בכתבה. אנחנו זוג רקדנים מאד ותיקים והתחלנו את ההרקדות אצל בנצ'י בטכניון ורוקדים מאד טוב ולא מסתמכים על העתק הדבק. היום יש כמות ריקודים שלא ניתן להשתלט עליה ואכן שנת השמיטה היא פתרון מצוין (אפשר אולי גם להאריך לשנתיים?).
- **אני חושבת שזה נחמד גם שנלמד ריקודים חדשים. את הריקודים הוותיקים אנחנו רוקדים בנוסטלגיה וגם בשאר ההרקדות, בהצלחה.**

**"לא להכתיב
לאף אחד ולא
לעשות כלום...
לתת לזה
להתנהל באופן
טבעי ולא
מלאכותי."**

- נמאסו 000000 כבר מהרדיפה הזו אחרי כבוד ויוקרה של מרקידים. לא כיף לרקוד כל הזמן ריקודים חדשים כאשר כמעט מזניחים לגמרי את הריקודים הישנים, אמצע הדרך ואחורה (חוץ מכמה ריקודים שנלעסים שוב ושוב בכל הרקדה, וגם מהם כבר נמאס). דיי!!! תנו קצת חופש! שימו ריקודים ישנים וטובים, גונו יותר.
- **לא חשוב שצריך להיות קשר בין שנת שמיטה לריקודי עם**
- **אנחנו חיים בתקופה שהדבר הכי קבוע זה השינוי. כל העולם מתחדש. מדוע שלא יתחדשו גם השירים? שנית מה שקובע זה כוחות השוק. כלומר אם יהיה שיר יהיה ריקוד.**
- אי אפשר לעצור חדשנות באומנות כנ"ל ביצירת ריקודים חדשים ואין גוף שיוכל לאכוף החלטות האם ללמד או לא.
- מה שעצוב הוא שהרוב לא קובע.
- לדעתי איחרתם את הרכבת. זה לא יעזור הרבה. הנזק הגדול נעשה. אני חוזר שוב, לדעתי ריקודי העם הולכים במדרון תלול שבסופו יאבד עניין.
- היוצרים מחפשים צעדים שאין להם כל קשר לריקוד העם הישראלי המקורי. ואנחנו טובעים בים של ריקודים. כדי לזכור ולו חלק קטן, הדבר מחייב להימצא כמעט כל יום בחוג. המטרה הנאה ולא מבחני צעדים ופוזות.
- שנת שמיטה לא תהיה כנראה, והמרקידים גם ככה מלמדים בארץ רק כ-10 ריקודים חדשים בשנה (10 מעגלים, 10 זוגות). המספר הגבוה של הריקודים החדשים נובע לדעתי בעיקר מדרישות המחנות הרבים והמתרבים בחו"ל ולזה המרקידים הנוסעים לחו"ל צריכים ולדעתי גם יכולים לשים סוף.
- **לדעתי חשוב מאוד ליצור ריקודים חדשים וללמד אותם. אסור לקפוא על השמרים!! זה שריקוד ישן לא עושה אותו יותר טוב מחדש. גם בעבר יצרו ריקודים גרועים ביותר לצד הריקודים הטובים. והאמת שהייתי מיחל ומצפה לכך שיתאפשר ליצור ריקודים חדשים שיחליפו ריקודים ישנים (לאותו שיר)!**
- **כשם ששפה חיה מתפתחת ומשתנה, ושפילו הסלנג שלה הופך לתקני, כך ריקודי העם. זו מעין שפה מתפתחת ומשתנה ולא ניתן להפעיל ברקס כדי לעצור אותה. נכון שהמטרה היתה ליצור פולקלור, אבל אז הוא היה נחלתם של מעטים. העניין הוא שהמדריכים צריכים לקחת אחריות ולסגן על פי טיב הריקוד ולא על פי תאריך חיבורו.**
- מספר הריקודים הנוצרים כל שנה הוא בלתי יאומן. רובם רק כדי לקחת חלק ולהיות בין מהיוצרים, בלי איכות או תובנה. לא כל שיר חייב להיות ריקוד.
- קראתי את הכתבה ובהחלט מחשבה יפה לעשות הפסקה בעומס הריקודים החדשים. מסכימה עם הרעיון ורק חשוב לציין שלא כל ריקוד חדש צריך להביא רעיון תנועתי חדש, וגם בין הריקודים החדשים יש כאלה שהם טובים, יושבים טוב על המוזיקה ומהנים. אבל העומס הפך להיות בלתי אפשרי ובאמת יש הרבה ריקודים טובים שלא מגיעים לרקוד אותם, ואולי שנה כזו תחזיר אותם לרחבה.
- קשה לעמוד בקצב ההוצאה של ריקודים חדשים. זה מכביד ומותיר מאחור ריקודים טובים שנשכחים. האיכות עדיפה על הכמות.
- **נכון שיש עומס לימוד וזה מעיק מה גם ששמונים אחוז נעלמים. אבל זו אבולוציה בריאה. אם לא ייצרו ריקודים יהיה משעמם ונפסיד יצירות צאן ברזל וחבל.**
- אשמח מידי פעם לרק שירים ישנים.
- המצב הקיים אינו נסבל, אם מקדישים לכך מחשבה מבינים שהכל פוליטיקה ואת חבריי זה מגעיל (כמו כל פוליטיקה). כמובן שמאום לא עומד להשתנות. כדי לייצר שינוי יש לעשות יותר משנת שמיטה. ומכל מקום שנת שמיטה היא פתיח מבורך. התחלה טובה.
- הפסקה לפרק הזמן תאפשר חזרה על ריקודים יפהפיים שכבר רקדנו ושכחנו. עוד ועוד ריקודים חדשים הם גורם לפרישה של רוקדים וותיקים לא מעטים. חבל.
- כתיבת ריקודים חדשים ולימודם מביא למרוץ בין המרקידים ולירידה ברמה של הריקוד. גם הרוקדים לא מספיקים ללמוד את הריקוד לפרטיו זוכרים אותו ברפרוף ומשנים וממציאים צעדים שלא נכתבו על ידי הכותב ואולי מאבדים את המהות של הריקוד.
- אני רוקדת 57 שנה. מוגזם בגדולי! לא נותן לנו ליהנות מהריקודים שלמדנו לפני כמה חדשים. ועוד יותר מהריקודים היפייים שלמדנו לפני כמה שנים.
- נוצר מצב שמלמדים ריקודים עכשוויים כי מרקידים אחרים מלמדים וכולם רוצים להיות "IN". מרוב הכמות האיכות נפגעת.
- רצוי לעשות זאת כל 7 שנים כנהוג, כיוון שיש כל כך הרבה ריקודים ושירים מקסימים שנעלמים שזה חבל ביותר.
- ההצעה לא מעשית. מרקידים ימשיכו לייצר ריקודים חדשים. והרוקדים ישתעממו. מצער מאד.
- **אני בדעה שאי אפשר לעצור יוצרים. יוצר כותב מתי ששורה עליו הרוח. וישנם כאלה שהאינטרס שלהם מסחרי וכמובן מי אני שאמנע מהיוצרים להתפרנס. על כן כל מרקיד יחליט כמה יחדש.**
- אין ספק שמרוב חדשים לא מצליחים להנות מהישנים. אפשר בהחלט להניח לנו לרקוד מה שיש ולהפסיק ללמד כל דקה ריקוד חדש.

כאחד שרוקד שנים רבות (למעלה מחמישים) ריבוי הריקודים החדשים בשנים האחרונות גרם, לצערי, לי ולהרבה שכמותי, להמעיט להניע להרקדות.

ניר אוריון

הצילומים מהדרכות ריקודי עם של ירון מישר בבית ספר לאודה-רעות (Laude-Reut) בבוקרשט, רומניה, 2023.

**המפגש המחודש
היה מפתיע ביותר.
ריקודי העם אותם
פגשתי היו שונים
לחלוטין ממה
שהכרתי. פגשתי
מנעד רחב של
מוסיקה ומקצבים.
מהואלס ועד
הסלסה,
מהגבעתרון
ועד דודו אהרון -
מהפכת "הכל רקיד".**

שמיטת שמיטות

מהפכת "הכל רקיד" - ריקודים של העם

הקדמה

הכתבה של ירון מישר "שנת שמיטה" שפורסמה בנרקודה 111 מייצגת רוקדים ותיקים רבים, אשר מביעים חוסר נחת מכמות ואיכות הריקודים הנלמדים בחוגים ומתרפקים על "הימים היפים" ההם של ריקודי העם.

ירון מציע "שנת שמיטה" מלימוד ריקודים חדשים, מאחר לטענתו הריקודים החדשים אותם הוא מכנה "ריקודי פנאי" ו"ריקודים זמניים" פוגעים באיכות ההדרכה, באיכות הביצוע ובהנאה והסיפוק מהריקוד כתנועה ביחד. המאמר מציג חזון אפוקליפטי לתנועת ריקודי העם. הוא מדמה את המצב העכשווי לצפרדע בסיר הנהנית מהמים החמים בשלבי הבישול הראשונים אשר לא צופה את המשך התהליך.

אי אפשר להתווכח עם רגשות ותחושות, יחד עם זאת, חשוב לשקף גם נקודות מבט אחרות וזאת כוונתי בשורות הבאות.

גילוי נאות, את צעדי הבוגרים בריקודי העם התחלתי בעשור החמישי של חיי, לפני כ-17 שנה. כלומר כל הנכתב למטה מתבסס על הניסיון המצומצם שלי ומייצג נקודת מבט מצומצמת מבחינת רוחב ועומק התופעה.

פעם היה כאן שמח לפני שנולדתי

כבן שכונת בורוכוב (גבעתיים) נחשפתי לריקודי העם כבר בבית הספר היסודי ובעיקר בגיל העשרה בתנועת הנוער העובד והלומד. אחותי הגדולה היתה בלהקה של יואב אשריאל וזה היה מקור גאווה משפחתי. בתנועת הנוער הייתה מדריכה לריקודי עם שהגיעה פעם בשבוע. בתחילה עם אקורדיוניסט ובשלב מסוים נזנח האקורדיון לטובת טייפ סלילים בגודל של מקרר.

תהליך הלימוד של ריקוד חדש היה אינסופי. אני זוכר מעט ריקודים מתקופה זו. במעגל זכורים לי קומה אחא, ניצנים נראו בארץ, מזרה ישראל, אל תירא, ואת הלהיט הגדול הרועה הקטנה. בזוגות זוכר את בת יפתח, אך בעיקר את הריקודים המיובאים, כגון מזורקה וקורובשקה.

ייתכן והריקודים שציננתי למעלה הם חלק מקבוצת הריקודים המוגדרת על ידי ירון כריקודי עם "של ממש", אך הוא לא מפרט את הקריטריונים למיון הריקודים.

לתפיסתי, ריקודי עם הם כשמים - ריקודים של העם, ועם הוא מושג דינמי. העם של שנות ה-40-50 של המאה שעברה אינו העם של היום.

יכול להיות, שפעם היה כאן שמח (בתחום ריקודי העם) לפני שנולדתי, אבל כמי ששנות נערותו כאן חפפו לסוף שנות ה-60 ופאתי שנות ה-70 של המאה הקודמת, אני יכול להעיד שכבר אז, ואפילו בתנועות הנוער, לא הייתה עדנה לריקודי העם. ריקודי ההורה שהיו הטראנס של דור שנות ה-40-50, כבר לא התאימו לדור הצעיר של שנות ה-60-70. ריקודי העם נתפסו עבור בני דורי כארכאיים.

לדברי מישר "הקסם של ריקודי העם, ההנאה והסיפוק, באים מהתנועה ביחד".

אין ספק, שחווית ה"ביחד" הייתה אבן יסוד של תנועת ריקודי העם. דור המייסדים וביחוד התנועה הקיבוצית קידשו את ה"ביחד" ואת האחידות. אולם מה שהתאים להם, לא מתאים בהכרח לאחרים.

לדוגמה, חווית ה"ביחד" שלי מריקודי העם היא טראומטית. אני מתכוון לדרישה האובססיבית של "לתת ידיים". מגע הידיים המיזועות גרם לי לאי נוחות גופנית רבה. וזו אחת הסיבות, שלא חשתי צער רב, כאשר יום אחד הפסיקה המדריכה להגיע עקב מיעוט המשתתפים.

אינני חוקר ריקודי עם, אך לפחות מההתנסות המצומצמת (כ-15 שנות התנסות, 4-6 ימים בשבוע עם כ-10 מדריכים וחוגים שונים) איני מוצא כל ביסוס לטענה לפיה ההנאה והסיפוק של הריקודים נובעת מהתנועה ביחד. להבחנתי, ההנאה של רוב הרוקדים נובעת מעצם התנועה ולא דווקא מהתנועה האחידה. מהחוויה שלי ההנאה נובעת מהתנועה, והסיפוק נובע בעיקר מהיכולת לבצע את התנועה באופן הנכון.

הריקוד כחלק מקבוצה הוא חשוב מאד, אבל צריך להפריד את ה"ביחד" החברתי מה"ביחד" התנועתי. החברה הקולקטיבית וה"ביחד" של שנות קום המדינה אינה קיימת כאן כבר עשרות בשנים ואפילו לא בקיבוצים.

מהפכת "הכל רקיד" - ריקודים של העם

כשלושים שנה חלפו מאז שנפרדתי מריקודי העם בשנות ה-70, עד שנעתרתי, בתחילת שנות ה-2000, לתחנוניה המתמשכים של אשתי לבוא אתה לריקודי העם. המפגש המחודש היה מפתיע ביותר. ריקודי העם אותם פגשתי היו שונים לחלוטין ממה שהכרתי. פגשתי מנעד רחב של מוסיקה ומקצבים. מהואלס ועד הסלסה, מהגבעתרון ועד דודו אהרון - מהפכת "הכל רקיד".

בצד השינוי בסוג המוסיקה בלט מאד גם השינוי הדמוגרפי של הרוקדים. מהפכת "הכל רקיד" שינתה לחלוטין את המאזן הדמוגרפי של ריקודי העם. אינני סוציולוג או אנתרופולוג, אך נראה לי שלא יהיה זה מופרך להניח שמהפכת "הכל רקיד" והשינוי הדמוגרפי של תנועת ריקודי העם היא תולדה של המהפך הפוליטי של סוף שנות ה-70, אשר הוביל למהפכה תרבותית בזמר הישראלי ובריקודי העם.

**משיחות עם
רוקדים ותיקים
עולה שעבור
חלקם היה זה
מפגש טראומתי
למדי וכאב
האובדן והגעגוע
ניכר בהם עד
היום. כאב זה
נושא בתוכו את
הגעגוע לחברה
אחרת, לתרבות
אחרת ואת הגעגוע
לנעורים האבודים.**

לא הייתי שם כאשר תנועת ריקודי העם של פעם פגשה את המוסיקה הישראלית העכשווית על כל גווניה. אבל הדי ההדף של מפגש זה מורגשים עד היום. משיחות עם רוקדים ותיקים עולה שעבור חלקם היה זה מפגש טראומתי למדי וכאב האובדן והגעגוע ניכר בהם עד היום. כאב זה נושא בתוכו את הגעגוע לחברה אחרת, לתרבות אחרת ואת הגעגוע לנעורים האבודים.

אני מבין את הכאב, אך מאחר ולא הייתי חלק מהוויית ריקודי העם של פעם, נקודת המבט שלי שונה. ירון מישר מדמה את מצב ריקודי העם כיום "כצפרדע המתבשלת בסיר". לטעמי, מהפכת "הכל רקיד" החייתה צפרדע בסכנת הכחדה. היא הצילה את תנועת ריקודי העם מלהפוך למאובן חי. ההתאמה של ריקודי העם למוסיקה העכשווית תוך שמירת נכסי צאן ברזל מהעבר אפשרה לריקודי העם להפוך לתופעה על-זמנית.

ההתאמה של ריקודי העם למוסיקה העכשווית תוך שמירת נכסי צאן ברזל מהעבר אפשרה לריקודי העם להפוך לתופעה על-זמנית.

איכות מול כמות - ריקודים ומרקידים

הטענה המרכזית של הכתבה "שנת שמיטה" היא שכמות הריקודים החדשים המציפה את החוגים פוגעת באיכות ובמהות ריקוד העם ותוביל להתרסקות.

איני שותף לטענה זו ואני משוכנע שאיני היחיד. לימוד של ריקוד חדש עבורי הוא אתגר המלווה בהנאה וסיפוק. יחד עם זאת, כאספן ריקודים אני מאד בררן ולא מתפתה לכל ריקוד חדש. ריקוד טוב עבורי חייב לכלול את השילוש הקדוש של לחן, מילים ותנועה. במידה ואחד מהם אינו לטעמי, אני מתכבד ויושב בצד. ולצד, קורה לעיתים שאני יושב מספר ריקודים ברצף.

זה מבאס, אבל זה המחיר של קהילה רבת-תרבותית. לא במקרה הקפדתי לציין "לטעמי". כבר הבנתי מזמן שהטעם שלי אינו חופף טעמים של אחרים ועל כל ריקוד שלא מתאים לי, יש רבים שרוקדים אותו בהנאה. יחד עם זאת, במידה ובהרקדה מסוימת יש הטיה לסגנון מסוים, שאינו תואם לטעם האישי של רוקדים מסוימים, הם מוצאים חוג אחר.

את הטענה שקהילת ריקודי העם נמצאת בנסיגה אני שומע מיום שהתחלתי לרקוד לפני כ-15 שנים. אולם, במציאות, מספר החוגים, לפחות באזור מגורי, נס-ציונה, נמצא כל הזמן במגמת עליה. בכל יום נתון, ניתן למצוא ברדיוס של 15 ק"מ, 3-5 חוגים זמינים. את החוגים השונים ניתן לאפיין מבחינת חתך הגילאים; יחס מעגלים/זוגות; יחס "אמצע הדרך"/מיוחדים; יחס ריקודים שקטים/"תחנה מרכזית"; פרטואר שיטתי מול פרטואר אקלקטי; כמות הריקודים החדשים הנלמדת; גודל החוג (מאות/עשרת משתתפים); ואיכות ההוראה. ובנוסף יש חוגים למתחילים וחוגים לנשים.

המסר המרכזי של ריקודי העם העכשוויים הוא השונות. תופעת ריקודי העם היא ייחודית מאד על רקע העם המפולג והמקוטב.

לכן, אין כל צורך בשנת שמיטת ריקודים חדשים. מגוון המדריכים ומגוון החוגים יוצרים את האיזון הנדרש בין מגוון ורצון הרוקדים לבין מגוון הריקודים.

טענה נוספת העולה בכתבה היא כלפי איכות ההדרכה ושריבוי הריקודים החדשים משליך על איכות הלימוד ודרך הלימוד שלהם. ושכיום, הדרכות הריקודים אינן יסודיות מספיק.

מההתנסות האישית שלי אני מזהה מתאם מסוג זה. יש מדריכים ותיקים מעולים וכאלו שפחות ויש מדריכים צעירים מעולים וכאלו שפחות.

מעבר לכך, הטיעון שלימוד של ריקודים "ישנים" בלבד ישפיע על איכות הוראת הריקודים היא חסרת תוקף, כי עבור מרבית הרוקדים היום הוא יהיה ריקוד חדש.

לסיכום

תנועת ריקודי העם העכשווית אינה זקוקה לרגולציה והכוונה מלמעלה או מכל צד אחר. המגוון התרבותי הרחב של הרוקדים והחוגים יוצר תהליך של סלקציה טבעית. מה שיקבע את איכות הריקוד הוא יכולתו לצלוח את ממד הזמן.

אם המסר המרכזי של קהילת ריקודי העם ההומוגנית של שנות קום המדינה היה ה"ביחד" והזהות המשותפת, המסר המרכזי של ריקודי העם העכשוויים הוא השונות. תופעת ריקודי העם היא ייחודית מאד על רקע העם המפולג והמקוטב. זה אולי המקום היחיד שבו מתקיימת בישראל אינטראקציה חיובית בין קשת התרבויות, אמונות ודעות המאפיינת את העם - שמאל, ימין, חילוניים, דתיים, אתאיסטים, חרדים, מזרחיים ואשכנזים נמצאים בכפיפה אחת.

אם "לתת ידיים" היה ערך מקודש של ריקודי העם של שנות קום המדינה, הערך שצריך לקדשו בימינו הוא כבוד לשונות, הכלה ודחיית סיפוקים.

זה אולי המקום היחיד שבו מתקיימת בישראל אינטראקציה חיובית בין קשת התרבויות, אמונות ודעות המאפיינת את העם - שמאל, ימין, חילוניים, דתיים, אתאיסטים, חרדים, מזרחיים ואשכנזים נמצאים בכפיפה אחת.

אירית אסקיו

מישל יעקובי

משה אסקיו

"הורה שלוש"

רוקדים וזוכרים את משה אסקיו

בתאריכים 8-11 ביוני 2023, התכנסו במדינת ניו יורק, למעלה מ-150 רקדנים מכל רחבי העולם, כשעתיים צפונית למנהטן, בעיירה קופאייק, כדי לחגוג את חייו ומורשתו של **משה אסקיו**, שהלך לעולמו בשנה שעברה בגיל 90.

המחנה קיבל את השם הראוי "הורה שלוש" שהוא שילוב התייחסות למחנות של משה, הורה שלום והורה כיף, והברכה-נפנוף הכל כך אופיינית למשה: "שלוש".

ששת המארגנים, ברברה רוזן-קמפבל, בקה ראוש, לארי דנברג, פראן אמקראוט, איילין ויינשטוק ומישל יעקובי עבדו שנה שלמה, בהתנדבות מלאה, ליצור סוף שבוע מהנה, אישי ואוהב כדי לזכור ולכבד את משה אסקיו האגדי, הכוריאוגרף, הרקדן, מנהל המחנות, אבא, מנטור וחבר.

המשתתפים (המכונים Shaloshers) למדו ורקדו את הריקודים של משה, שיתפו סיפורים אישיים על משה, בכו וצחקו בלי סוף והעלו זיכרונות ממשה - ממשה כ"סנדלר" ועד הפלאפל יוצא הדופן שלו. בנוסף, בהפסקות מהריקודים ה-שלושרים (המשתתפים) הופנטו ממצכרות וסרטונים של משה, רוקד ומלמד, שהוצגו בפניה מיוחדת לזכרו.

את קירות אולמות הריקוד וחדר האוכל עוטרו תמונות של משה ושלט ענק עם שמות ריקודיו. משתתפי המחנה קבלו חולצה למזכרת שעוצבה על ידי **אופיר פלמן**, עם שמותם של כ-80 ריקודים שמשה יצר. תודה למאיה יעקובי שעזרה בהרשמה וכל שאר הדברים מסביב לניהול המחנה.

אבל יותר מכל נהנו המשתתפים לשחזר את הקהילה החביבה, המשחקית, השטותניקית לעיתים, הידידותית והחמה שמשה יצר במחנות שארגן לאורך השנים.

סדנאות היום הוקדשו ללימוד הריקודים הידועים והפחות מוכרים של משה במספר מפגשים שהתקיימו בו זמנית באולמות שונים. ירון כרמל, תמיר שרצר ואבנר נעים, בנוסף למורים ילידי ארה"ב איילין ויינשטוק, אריקה גולדמן, אידי גרינבלט, ג'ואן הנטמן, בקה ראוש, פראן אמקראוט ולארי דנברג, לימדו את הריקודים של משה ללא דופי, והביאו את הסגנון והרוח של משה לרחבת הריקודים.

משה היה גאה במיוחד לראות את בנותיו, **אירית אסקיו** מלמדת את "שיר החתונה" ו"דבקה אירית" ומיכל אסקיו מדגימה את "תפילת מיכל" עם ירון. כל אחד מהמורים המדהימים האלה אימץ את האחריות העצומה להעביר את הריקודים של משה כפי שהם נוצרו. הודות לקולין שצילם ותיעד, נוכל מעתה לשחזר

קבוצת "הורה שלוש"

**אבל יותר מכל
נהנו המשתתפים
לשחזר את
הקהילה החביבה,
המשחקית,
השטותניקית
לעיתים, הידידותית
והחמה שמשה יצר
במחנות שארגן
לאורך השנים.**

הצוות של הורה שלוש

משחקים בחדר האוכל

מסיבה יסנדלרי עם שפמים

הודות לקולין שצילם ותיעד, נוכל מעתה לשחזר ריקודים פחות מוכרים של משה שעד כה לא נמצאו במאגרי המידע.

ריקודים פחות מוכרים של משה שעד כה לא נמצאו במאגרי המידע. "הורה שלוש" זכתה בריקודים חדשים של תמיר שרצר ואבנר נעים שנצרו במיוחד עבור המחנה, כדרך נוספת להוקיר את משה. אבנר, יצר ריקוד יפהפה בסגנון יווני, "געגועים לסקיו". ותמיר יצר דבקה חדשה, "דבקה משה", למוזיקה של ג'ורג' בר.

באי המחנה זכו לביקור מיוחד של **שלמה שי**, מלחין, נגן ומעבד מוסיקאלי שעבד עם משה בלהקות המחול והפיק יחד עם משה את התקליטים.

שלמה יצר עבור משה מנגינות יפהפיות כמו "דבקה עוד", "השיר שלי", "דבקה חיים", "בכרמים", "נערה" ועוד. ובמהלך ביקורו שלמה סיפר אודות היכרותו עם משה שהחלה בשנות ה-60 ונכח בעת שרקדו את הריקודים שמשה יצר לצלילי המוזיקה שלו.

מחנות הריקודים שמשה הפיק וניהל ("הורה כיף", "הורה שלום" "סבאבא") הינם מורשת מופלאה של אווירה ישראלית, קומזיצים, שעשועונים, חברויות ובעיקר ריקודים עם מדריכים ויוצרים אורחים שהשתתפו באירועים אלה. משה יצר יחסים נפלאים עמם. סדנה מיוחדת הוקדשה ב"הורה שלוש" למדריכים שהשתתפו הכי הרבה פעמים במחנות של משה. **ישראל יעקובי ואבנר נעים** סיפרו סיפורים על היוצרים, וציבור הרוקדים רקדו מריקודיהם של **מושיקו, מאיר שם טוב, שלמה ממן, טוביה טישלר**, ואחרים.

לאורך סוף השבוע, המסיבה לא פסקה לרגע. הודות להרקדות ערב בהנחייתם של ירון ותמיר שלצידם **לטישיה סטיל, אייל לוי, אהרון רוזנברג ומורי ספיגל**, השלושרים (המשתתפים) רקדו הכל החל בריקודי נוסטלגיה לצד הריקודים הכי עכשוויים וכלה בריקודי עמים. בסדנא מיוחדת שיחזרו את תוכנית ההרקדה של חמש בבוקר מהורה כיף 2004.

במוצאי שבת התקיים טקס הבדלה מיוחד ומרגש בהנחייתה של **ליסה סילברשטיין נלסון**, מסיבה עם משחקי חברה וקומזיץ. **ישראל יעקבי** שיחזר את "הסנדלר" (קטע מיוחד שמשה נהג לעשות במחנות. ניתן לראות דוגמה בקישור הבא: <https://youtu.be/VYc4Mya0XFE>), כפי שמשה נהג לעשות ובמשחק השני - "הצמד את השפם למשה" - השלושרים (המשתתפים) נעלו נעליים מטורפות והיה עליהם להדביק, בעיניים מכוסות, שפם דביק על תמונה גדולה של משה. (במקור זהו משחק ילדים הכולל הצמדת פיסת חומר על נקודה מוגדרת בתמונה כשהעיניים מכוסות).

אין ספק שמשה היה גאה במשתתפים ובמארגני "הורה שלוש" על שערכו את המחנה המדהים הזה. במילותיה של אריקה גולדמן: "הורה שלוש הייתה משמעותית, מהנה ומתישה לחלוטין בצורה הטובה ביותר, עם צחוק, דמעות, שמחה וכאב, בדיוק בפרופורציות הנכונות".

שימו לב! כל ההכנסות מהמחנה יועברו לקרנות של "מלגות למחנות ריקודי עם" על שמו של משה.

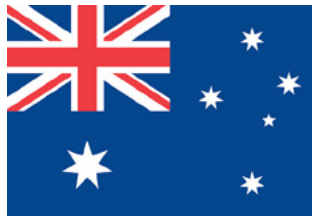
הורה שלוש הייתה משמעותית, מהנה ומתישה לחלוטין בצורה הטובה ביותר, עם צחוק, דמעות, שמחה וכאב, בדיוק בפרופורציות הנכונות

מתי גולדשמידט
תרגום מאנגלית:
אלכס הובר

פרנסיס פסטר

ריקודי העם באוסטרליה חלק ב'

על התפתחות מועדוני ריקודי העם באוסטרליה

ב"רוקדים-נרקודה" הקודם (מס' 111) פורסם החלק הראשון והגדול על מועדוני הריקודים במלבורן, אוסטרליה. להלן חלק ב', על סידני, פרת' (בירת מערב אוסטרליה) וטסמניה - האי הקטן מדרום לאוסטרליה.

פרנסיס פסטר - סידני

<http://www.israelidancingsydney.com.au/>
דואר אלקטרוני: francesfester@hotmail.com

פרנסיס פסטר, התחילה לרקוד בשנת 1987. זו הייתה עבורה "אהבה ממבט ראשון". כבר אז הייתה להוטה ללמוד כמה שיותר ריקודים, מהר ככל האפשר. היה קשה לה להתמקד כל פעם שבוע שלם למפגשים הבאים.

החוג בו השתתפה נוסד בתחילת שנות ה-80 על ידי כמה גולים ישראלים, שמטרתם העיקרית הייתה ליצור סוג של אווירה ישראלית באמצעות דיבור בשפה, האזנה למוזיקה האהובה עליהם מהבית, ובוודאי גם ריקודים. הם קראו לקבוצה ללא מטרת רווח שלהם, "המועדון".

הגברת האחרת הייתה מורה מנוסה לריקודי עם ששמה **שושנה וארנה**, אשר לאחר מספר שנים נאלצה לוותר על ההדרכה בשל התחייבויות אחרות. מאחר שפרנסיס הייתה בחופשת לידה היא יכלה לעזור פה ושם ולבסוף, בשנת 1991, נותרה פרנסיס המדריכה היחידה בסידני עד היום.

בערך בזמן הזה פגשה את בעלה השני **סמי בוסקילה** שנהג להשתתף בקביעות בהרקדות אותן הובילה. הם נישאו ב-1992 ומאז הם מדריכים יחדיו. סמי גדל בצפון הארץ ורקד מילדותו אצל **מנחם מנחם** ז"ל. לו ולאשתו אין הכשרה פורמלית כמדריכים לריקודי עם.

מלבד מפגשי הערב הקבועים, פרנסיס לימדה גם ריקודי עם בבית הספר של ילדיה. יחד עם מורה עמיתה, הכינה פעם מופע ליום העצמאות הישראלי עם 60 ילדים. הורי הילדים יצרו את התלבושות. עבודתה מעולם לא נתמכה על ידי הקהילה היהודית של סידני, שלכאורה לא אכפת לה מריקודי העם הישראליים.

לפרנסיס תמיד חשוב לדעת כמה שיותר ריקודים ולכן עשתה וממשיכה לעשות עבודת הכנה רבה בבית. כדי להמשיך להיות מעודכנת נרשמה לקבלת כל חומר חדש מ"רוקדים" - בהתחלה קלטות אודיו, חוברות הדרכה ווידאו, אח"כ דיסקים וכיום קבצי מחשב. כך גם רכשה ידע רב בטרמינולוגיה של המחול הישראלי. היא מייחסת חשיבות רבה להצגת מגוון רחב של ריקודים, החל מריקודי החלוצים, שנות השמונים והתשעים ועד למה שמכונה "הלהיטים האחרונים".

פרנסיס וסמי

פרנסיס מעולם לא מיהרה ללמד כל ריקוד חדש,

כיוון שלא רצתה לאבד את הריקודים הישנים שהקבוצה אהבה. לכן, לפעמים, נראתה די איטית בהתקדמות הקבוצה. הצד החיובי של זה הוא שהחבורה בסידני צברה רפרטואר מדהים של ריקודים מכל עשור.

הגיל הממוצע של הקבוצות של פרנסס כיום הוא בסביבות השישים. בעבר נהגו להיפגש גם לאירועים שונים שאינם מפגשי מחול, אך בשנים האחרונות נוהג זה פסק.

צעירים ישראלים, שנסעו לאחר שירותם הצבאי לדרום מזרח אסיה, האריכו לעתים קרובות את שהותם בחו"ל גם בסידני והגיעו תכופות לשיעורים שלה. דבר זה כאילו נעצר. בשנים האחרונות

קבוצת ריקודי עם בסידני

ישראלים כמעט ולא הופיעו בחוגים.

גם הצעירים של הקהילה היהודית המקומית אינם מגלים עניין בריקודי עם מישראל. כך גם הארגונים הציוניים המקומיים שלהם פרנסס הציעה פעילות כזו. עד למגבלות Covid-19, ערכה פרנסס 4 שיעורים מדי שבוע, שניים בערב ושני שיעורים ביום. המגפה, כמובן, עצרה הכל, אך כבר היום הצליחה לחזור ללוח הזמנים שלה לפני Covid-19.

פרנסס סיכמה את סיפורה בתחושה שריקודי עם ישראלים הם עדיין התשוקה שלה. המוזיקה וגם הצעדים תמיד ימלאו את ליבה.

"הורה שלום" - פרט'

www.horashalom.org.au

דואר אלקטרוני: horashalomperth@gmail.com

jcohen@westnet.com.au; madglen@iinet.net.au

שרה פרידמן הגיעה מישראל לפרט', בירת מערב אוסטרליה, ב-1975 ולימדה ריקודי עם ישראלים במשך שנים רבות ב"פרט' אינטרנשיונל דאנס".

בשנת 1973, השתתפה בקורס מדריכי ריקודי עם ("אולפן") בחיפה. מוריה היו, בין כמה אחרים, **יונתן גבאי, תמר אליגור, בנצי תירם, יענקל'ה לוי ותרצה הודס** (תיבדל לחיים ארוכים). הריקודים הישראליים אליהם נחשפה בביקוריה בערי אירופה, בעיקר באמסטרדם, הובילו להחלטתה להקים קבוצת רוקדים כזו בפרט' שהופיעה עם ריקודים ישראליים באופן קבוע.

הורה שלום הפרט'

בשנת 1995 החליטה שרה, יחד עם חברה בשם **רחלי** לייסד בפרט' קבוצה-חוג מיוחד לריקודי עם ישראלים ושמה "הורה שלום". הייתה להם התחלה צנועה עם שבעה רקדנים. אולם לאחר כחצי שנה בלבד עלה מספר המשתתפים הקבועים למעל עשרים וחמישה אנשים והם החליטו לפתוח קבוצה ב'. הקבוצה התרחבה שוב ב-1998 כש**גינה כהן** (כיום רוזנברג) התחילה שיעור למתחילים.

כיום יש ל"הורה שלום" קרוב לתשעים רוקדים המשלמים דמי מנוי שנתיים של 20 דולר אוסטרלי (פחות מ-50 ש"ח). טווח הגילאים הוא בין עשרים

ושלוש לשמונים וחמש, כאשר הרוב בשנות השישים או השבעים לחייהם; עם זאת, יש גם קבוצה די גדולה של רוקדים שהם כבר מעל גיל שמונים. רוב הרוקדות שם הן נשים. רובם המכריע של הרוקדים, כ-80% אינם יהודים. כיום, לאחר תקופת Covid-19, הם חוזרים לשלושה שיעורים בשבוע, כאשר מספר המשתתפים במפגשים נע בין עשרה לארבעים.

לקבוצה בפרת יש 6 מורים קבועים: **גיני רוזנברג, מרגרט גלניסטר, גיני שיה, ז'ן קי, ז'סטין ברג ושרה פרידמן**. יש גם מורה אורח מריקודי עמים, **פיטר פאלון**, ומורה אורחת מהורה מכבי - **קארן**.

המורים באים ממגוון רחב של רקע מקצועי. כולם התחילו כרוקדים ב"הורה שלום" ולאט לאט הכשירו עצמם כמורים נאמנים וטובים. אהבתם לריקודים היא המפתח להצלחתה של הקבוצה פה. המורים גם נוסעים לסדנאות של ריקודים ישראליים ברחבי אוסטרליה והעולם.

מיחיקו גאוג' מיפן לימדה אצלם בעיקר ריקודי זוגות, אך כיום חיה בטסמניה ומלמדת שם. מורה נוספת שהצטרפה לאחרונה, ג'סטין ברג, היא כיום הצעירה בקבוצת ההדרכה. בכלל, כמעט כל המורים התחילו כרוקדים מן השורה, שעם השנים התאהבו ב-IFD ואז, בשלב מסוים, התחילו ללמד. לאט לאט הם הכשירו את עצמם כאוטודידקטים חרוצים.

הקבוצה כאן לא זוכה לתמיכה כספית מבחוץ; הכל ממומן על ידי הרוקדים. אולם מדי פעם, מכיוון שהקבוצה אינה עסק מסחרי אלא ארגון קהילתי, הם מקבלים מלגות לפרויקטים מסוימים כמו סדנאות סוף שבוע עם מורים ומדריכי ריקוד מישאל וממדינות אחרות. המחיר למפגש הוא 10 דולר אוסטרלי (= 6.70 דולר או 23 ₪). משך כל מפגש כשעתיים.

בדרך כלל, במהלך השעה הראשונה רוקדים ריקודים שנלמדו לאחרונה, ואילו השעה השנייה שמורה לריקודים ללא הדרכה. כששרה פרידמן פתחה את הקבוצה, היא התרכזת בריקודים הבסיסיים הידועים אותם היא מכנה "ריקודים קלאסיים".

עם הגישה המשותפת של כולם לאינטרנט, לפעמים היא עשויה לבקש מהרוקדים שלה לחפש ריקוד ספציפי ברשת ואז לשלבו בפרטואר, אבל ריקודים חדשים יותר נלמדים בצורה מסודרת.

שרה פרשה בינתיים מהנהלת "הורה שלום" אך ממשיכה ללמד, בעיקר את החומר משנות ה-70 עד שנות ה-90, כדי לשמור על חלק מהריקודים

מתקופה זו. הקבוצה הקימה ועדה שמתכנסת מדי כמה חודשים לדיון בפעילות השוטפת. פעמיים בשנה הם מארגנים קורס למתחילים, "מהצעד הראשון", שנפגש פעם בשבוע במשך שישה שבועות ומוכנים לאחר מכן להצטרף לשיעורים הרגילים. בנוסף, הם מארגנים שניים או שלושה מה שנקרא "מרתונים" בשנה, שבהם מוזיקה פשוט מושמעת ללא הפסקה במשך ארבע שעות. מתחילים עם ריקודי הבסיס ומתקדמים בהדרגה לריקודים קצת יותר מסובכים.

יש עוד כמה קבוצות קטנות יותר בפרת, אבל אין תחרות, כפי שמציינת שרה. כולם באים לרקוד, כל אחד ברמה שלו ועם אהבתו האישית לריקוד: "בלי מבחנים, בלי מדליות".

בתקופת ה-Covid-19, לא ניתן היה להזמין מדריכים מחו"ל. כתוצאה מכך, הם ארגנו סדנה חד-יומית בשם "ריקוד פרת", שבה השתתפו כל הקבוצות מפרת. כל קבוצה לימדה שניים מהריקודים האהובים עליה. למעלה משמונים רוקדים השתתפו בסדנה זו.

"הורה שלום" היא קבוצה שחבריה אינם יהודים. הרעיון של שרה היה להציג את ריקודי העם הישראליים לכלל האוכלוסייה. אחרי שלושים שנה של מעורבות ב-IFD, מבחינתה, זו עדיין תעלומה מה בדיוק מושך אנשים באוסטרליה הרחוקה לדבר כזה. מדובר באנשים שאינם ישראלים, שאינם יהודים, שאין להם קשר תרבותי לישראל, ואחרון חביב, שאינם מבינים את השפה העברית. אולי זו הרצון להביע בסביבה

"הורה שלום" היא קבוצה שחבריה אינם יהודים. הרעיון של שרה היה להציג את ריקודי העם הישראליים לכלל האוכלוסייה. אחרי שלושים שנה של מעורבות ב-IFD, מבחינתה, זו עדיין תעלומה מה בדיוק מושך אנשים באוסטרליה הרחוקה לדבר כזה.

מדריכים של "הורה שלום". משמאל לימין: פיטר פלון, שרה פרידמן, מרגרט גלניסטר וגיני רוזנברג

שלווה איזושהי תפילה ותקווה לזמן טוב יותר ולעולם טוב עוד יותר; המפגש בין חדש לישן, מזרח ומערב, המתייחס לאנשים המגיעים מכל קצוות העולם ולאורחות חיים ורקע שונים לחלוטין.

לשרה היה חשוב מאוד לציין את אתר "רוקדים" בו משתמשת הקבוצה באופן קבוע. הם שמחים לתמוך במפעל חייו של **ירון מישר** לאורך השנים. מי יודע מה יקרה ל-IFD בעתיד? כבר בשנת 1973, כאשר השתתפה שרה בקורס המדריכים (אולפן), חלקם כבר ניבאו את קץ ריקודי העם הישראליים. והיום? חמישים שנה מאוחר יותר, בכל העולם אלפי אנשים עדיין רוקדים ריקודים אלה. מעל הכל, בפרת' הרחוקה, "הורה שלום" לא מראה סימני מוות. הם ממשיכים לרקוד, שבוע אחר שבוע, ויש גרעין מסוים שכמעט "מכור לדבר".

ריקוד פרת', סדנא משותפת עם "הורה מכבי" ו"ריקוד לאומי בפרת', 2021

"הורה מכבי" - פרת'

https://maccabi.com.au/blog/mac_clubs/wa-israeli-dancing

דואר אלקטרוני: ruthtopelberg@gmail.com

"הורה מכבי" התחילה בפרת' בשנת 1994. המארגן המקורי היה "שליח קהילתי" ישראלי העונה לשם **איתן פאר**, שהצליח לאסוף סביבו קבוצה די גדולה של אנשים שרצו ללמוד ריקודים ישראליים. השיעורים הראשונים של יום רביעי בערב עדיין מתקיימים.

מאז הקמת המועדון, **רות טופלברג** היא הנשיאה יחד עם הגזבר שלהם שגם הוא ותיק. מכבי מערב אוסטרליה עודדה אותם להיות חלק מהארגון שלהם וזה עבד טוב מאוד.

מפגשי הריקוד מתקיימים באולם מכבי ברחבת מכבי, בו נמצאים גם בית הספר היהודי הקהילתי ומעון לגיל השלישי. כרגע יש להם ארבעה מפגשים שבועיים: שני בבוקר (לצעירים בנפשם), שני בערב (שיעור למתחילים פלוס), רביעי בערב (מתקדמים) ושישי בבוקר (כללי).

מורי המועדון מאוד להוטים להביא למערב אוסטרליה, את הריקודים האחרונים מרחבי העולם בשילוב עם מוזיקה יפה וצעדים חדשניים. **קארן ליפינסקי**, **קלאודיה הארט ויאן קיי** מלמדים כבר כמה שנים; קלאודיה היא הוותיקה ביותר, כבר מלמדת למעלה מעשרים וחמש שנה.

הגיל הממוצע של המשתתפים אינו צעיר כפי שהיה בעבר, אבל "הורה מכבי" כן מנסה להביא רוקדים חדשים, במיוחד צעירים יותר. מדי פעם הם מפרסמים קורס חדש למתחילים; לאחרונה זה היה בתחילת 2023. הפילוסופיה הבסיסית שלהם

הפילוסופיה הבסיסית שלהם היא "למלא את לבבותיהם של הרוקדים בשמחה, להעריך את החברות והאחוזה", שזה מה שבסופו של דבר שיעורי הריקוד שלהם מספקים.

"הורה מכבי - פרת', חנוכה 2021. אוסף צילומים פרטי."

היא "למלא את לבבותיהם של הרוקדים בשמחה, להעריך את החברות והאחוה", שזה מה שבסופו של דבר שיעורי הריקוד שלהם מספקים.

באביב שלהם (הפוך משלנו - ספטמבר/נובמבר) הם ארגנו "יום פתוח" לכל המעוניין להתנסות בריקוד ישראלי. זו הייתה הצלחה פנטסטית: היו כמעט חמישים אנשים שהשתתפו, כולל כמה מהרוקדים הקבועים.

"הורה טסמניה" - הובארט

דואר אלקטרוני: michiko.gough@gmail.com

"הורה טסמניה" נוסדה על ידי Michiko Gough בשנת 2014. היא נולדה ביפן והחלה לרקוד בתחילת שנות העשרים לחייה בלהקת ריקוד בינלאומית בהנהגתו של Satoru Suganuma (סאטורו סוגאנומה). מכיוון שהחבורה אהבה במיוחד ריקודי עם ישראלים, שכמחצית מהזמן של כל מפגש ריקודים הוקדש להם. פעם בשבוע, מיצייקו הלכה גם למרכז היהודי של טוקיו לריקוד. עד מהרה היא גם התחילה ללמוד קצת עברית כדי להבין את המילים של השירים שרקדה לפיהן וגם את הרקע שלהם.

בשנת 1998 עברה לפרת' והצטרפה ל"הורה שלום" המקומית, שם כבר עסקה בהוראה מסוימת. חמש עשרה שנים מאוחר יותר, ב-2013, עברה מיצייקו לגלנורצ'י, פרבר של העיר הובארט, בירת טסמניה. מכיוון שלא היו ריקודי עם ישראלים בטסמניה, היא החליטה להקים להקה משלה, "הורה טסמניה", אותה קראה לכבוד בן זוגה המנוח, נפתלי דובדבני.

השיעורים הרגילים, בשיתוף "Dance Folk Tasmania", מתקיימים בפרבר אחר של הובארט, Moonah, כשעתיים פעם בשבוע; העלות היא 5 דולר אוסטרלי (= 3.40 דולר ארה"ב או 11.50 ₪). משתתפים כשמונה עד שתים עשרה רוקדים, בני חמישים עד שנות השמונים.

שרה פרידמן, מייסדת הורה שלום במערב אוסטרליה, תמכה בקבוצה זו בביקור ב"הורה טסמניה" בשנים 2015 ו-2017. מדריכה נוספת מ"הורה שלום", **גיני רוזנברג** ואמה, **רות כהן**, תכננו לבקר את הקבוצה בפברואר 2023. גיני אכן הגיעה והביאה איתה כמה ריקודים חדשים.

מיצייקו השתתפה בקורס המורים ל-IFD בכרמיאל בשנים 2005, 2008 ו-2012. ללא הכרזמה של סאטורו, היא לעולם לא הייתה מגיעה לריקוד הישראלי ולא הייתה מגיעה ללמד ריקוד ישראלי באוסטרליה.

מיחיקו גאוג'

רוקדים עם מיחיקו גאוג' - הורה טסמניה. אוסף תמונות פרטי

נפתלי חייט

שיחות עם יזרעאלה כהנא

מדריכה, מורה,
מחנכת - אשת תרבות

מבוא

יזרעאלה כהנא היא דמות מיוחדת בנוף ריקודי העם בישראל. היא אינה מפורסמת כמרקידה או כוראוגרפית, תרומתה העיקרית היא בהדרכה בקורסים להכשרת מדריכים, וכך יצא שלא הכרתי אותה עד אשר **ירון מישר** (העורך) ביקש שאכתוב עליה. כאשר נפגשנו בביתה בגילה, ירושלים, גיליתי גברת מרתקת, אשר בשנות התשעים שלה חדה כתער, ואפילו כותבת דוקטורט בספרות, אך עיסוקה בספרות העברית הוא רק פן נוסף לעומק התרבותי הרב גוני שלה אשר השליך גם על עשייתה בתחום הריקוד, ועל כך בהמשך.

תחילת הדרך

הוריה של יזרעאלה עלו מגבול אוקראינה ורוסיה הלבנה באמצע שנות ה-20 של המאה הקודמת, בהפרש של שנתיים. אבא היה בן של רב שנתפש לציונות - הוא הגיע לחדרה, לחבורת שומרון. האמא ארגנה חלוצים לעבודה בפרדסים. ההורים התחתנו במושב מרחביה, ליד עפולה. הילדה נולדה בבי"ח המרכזי של עמק יזרעאל, וכך זכתה לשמה יזרעאלה.

המשפחה גרה בחדרה עד 1940, אז עברו לכפר ויתקין. אביה היה ה"תרבותניק" של הכפר - היה מארגן אירועים, מביא הצגות לישוב. כך זכורה ליזרעאלה הופעה של "הבימה" עם הצגת "הדיבוק".

יזרעאלה התחילה לרקוד בגיל 10. אביה היה לוקח אותה לסדנאות אל **גורית קדמן** בתל אביב (ברח' שלי"ג 5, היא טורחת להדגיש). שם פגשה גם את **תרצה הודס**, וגם את **זאב חבצלת** שעבד עם נערים בוגרים יותר.

את אשר למדה בסדנאות, הייתה מביאה ומלמדת את הילדים בכפר ויתקין. ל"מסכתות" שהוכנו לחגי ישראל הייתה מכינה ריקודים שישולבו בהן, הייתה מתרגמת את התכנים לשפת התנועה. כך כבר בגיל צעיר עסקה יזרעאלה בהדרכה וביצירה, מבלי שזה ייקרא כך. זכור לה מילון שקיבלה ממנהל בית הספר על פעילות זו.

בתקופה זו נשים הלכו בעיקר להיות מורות, אחיות וגנות. זו הייתה הכשרה של שנתיים, וכך בכיתה י"ב הגיעה לגור בתל אביב. היא הייתה מגיעה לרקוד ברשפון, השתתפה בלהקה של **יואב אשריאל** ז"ל, אתה גם הופיעה במקומות שונים. קשר זה המשיך לצבא, שם גויסה, ללא טירונות, לצוות הווי בנח"ל. ב-56 שרתה בבסיס צבאי ליד באר טוביה, וגרעני נח"ל מכל הארץ היו שולחים זוגות ללמוד כיצד מכינים טקסים, באיזה שירים וטקסטים כדאי להשתמש ואיזה ריקודים לרקוד. לא היו אלה ריקודי עם, אלא תנועות שליוו את הטקס. בהמשך ירדה לנגב עם בני המושבים, שנענו לקריאת בן גוריון לעזור בקליטת עולים. שם היא ניהלה את בית הספר "נחל גרר", המשותף ליושבים הכפריים ברוש, תדהר ותאשור - כבפסוק בישעיהו - וגם שם הכינה טקסים ושילבה בהן ריקודי עם. בבית הספר היא לימדה עברית, תנך וריקודי עם לעולים מארצות המגרב.

**כאשר נפגשנו
בביתה בגילה,
ירושלים, גיליתי
גברת מרתקת,
אשר בשנות
התשעים שלה
חדה כתער, ואפילו
כותבת דוקטורט
בספרות**

השנים הבאות

יזרעאלה המשיכה את דרכה בירושלים, ללמוד חינוך וחינוך מיוחד באוניברסיטה. היא המשיכה בפעילות של ריקודי עם בהרקדות של **דני עוזיאל**, של **אדי ששון** ועוד. בשנים '60-'62 רקדה בלהקת הסטודנטים, בהובלתו של **מיכה ספירא**. הלהקה בעיקר ביצעה מחרוזות של **יונתן כרמון** ז"ל. אחד משיאי הפעילות הייתה הופעת הלהקה בפסטיבל פולקלור בתורכיה ב-1962. **רבקה מיכאלי** הייתה המנחה, ואף דברה בתורכית.

**ההתיישבות
העובדת הייתה
הראשונה
שהתחברה
להיסטוריה מבלי
להתחבר לדת כפי
שנתפשה על ידי
האורתודוקסיה.**

אחרי שהתחתנה ב-1962, נולדו ילדים ויזרעאלה הפחיתה את עיסוקה בריקוד. עם זאת, כאשר נסעה עם בעלה, פרופסור לסוציולוגיה, לשבתון בקימברג, אנגליה, בשנות ה-70, ארגנה שם חוג ריקודי עם. יזרעאלה עצמה למדה באוניברסיטה העברית אצל פרופסור פרנקנשטיין, תלמידם של יונג ופרויד. בהמשך היא עסקה בהוראה, חינוך והדרכה ב"אוסישקין", בסמינר למורים "דוד ילון" וב"עליית הנוער" (בניהולו של אלי עמיר) בירושלים.

לימודי ספרות

יזרעאלה תמיד העמיקה בתרבות עברית וישראלית. גם גישתה אל ריקודי העם מגיעה מרבדים אלה. העניין שלה בספרות עברית הבשיל לרצון לעשות תואר מתקדם בספרות, ובשנות השבעים של חייה עשתה תואר שני בספרות, על שירתו של **נתן אלתרמן**. בימים אלה, בשנות ה-90 שלה, יזרעאלה כותבת עבודת דוקטורט, "בצל המסכה האחרונה", על עבודותיו המאוחרות של נתן אלתרמן.

בשנות ה-90 של חייה היא חדה כתער, מצטטת מזיכרון קטעים ארוכים של ספרות ושירה. כאשר סיפרתי לה על נכדי, **תמוז**, מיד הפליגה אל המיתולוגיה האשורית, האל דומוזי, ועל מקומה של המיתולוגיה האשורית ביצירתו של אלתרמן. סיפרה לי על ספר של לוקרציוס שהיא קוראת (בתרגום **שלמה דיקמן**), שעוד בעת העתיקה כתב שאין מה לפחד מאלוהים ושאדם עשוי מחלקיקים - ספר שהוחבא וצץ אחרי 500 שנה...

העמקה במקורות התרבותיים העתיקים והעכשוויים תמיד היו נדבך חשוב בעיסוק שלה בריקוד. כך, בסדנה לפיתוח "מדריכים של מדריכים"

**יזרעאלה תמיד
העמיקה בתרבות
עברית וישראלית.
גם גישתה אל
ריקודי העם
מגיעה מרבדים
אלה**

שהתקיימה באמצע שנות ה-90 בארגונה של **תרצה הודס** (בה לקחו חלק, בין היתר, **ירון כרמל, כרמלה כרמי, אבנר נעים, פנינה קליין, יעל יעקובי, יגאל טריקי, יואב סידי** וגם **ירון מישר**) הרצתה יזרעאלה על מחול בתנ"ך. כך, סיפרה לי על בנות ישראל שהיו יוצאות בכרמים במחול (מחול בכרמים כנראה היה מדובר במעברים שבין השורות שבכרמים).

הדרכה באולפנים

חלק מרכזי בעשייתה של יזרעאלה הוא התחום של אולפנים למדריכי ריקודי עם. משנת 1980, במשך כ-30 שנה, הייתה בצוות המוביל של האולפן בירושלים, יחד עם **ברכה דודאי ז"ל**, ובהמשך יחד עם יעל יעקובי. שנים אחדות הדריכה בוינגייט יחד עם **ליאורה סלוצקי**.

יזרעאלה תרמה לטרמינולוגיה של ריקודי עם, למתודיקה של ההדרכה, העמקה בשפה של ריקודי עם, בהבנת המוסיקה והמבנה, צעדות, חלקים, בתים, שיטה של רישום ריקודים. יזרעאלה תמיד שמה דגשים על התוכן של השירים והכרת המילים של השירים.

בין תלמידיה של יזרעאלה אנשים רבים המוכרים היטב היום בעולם ריקודי העם - בשנות ה-80 למדו אצלה **בעז כהן, מימי קוגן, יעל יעקובי, יורם ששון, איריס אבנר** - ועד שנות ה-2000, בהם ניתן להזכיר את **שרון אלקסלסי, הילה מוקדסי, תמיר שליו, שגי עזרון, דורון ולנסי**. כל מי ששוחחתי אתו - זכר את הידע האדיר שלה בתרבות ובהיסטוריה, שהוסיף לקורס מימד חשוב. דיברו על האישיות שלה, האמא/סבתא של הקורס; על צורת דיבור, פניה, יחס לאנשים, תרבותיות. דיברו על הכרות עם היסטוריה של ריקודי העם מתוך חוויה אישית. יזרעאלה סיפרה על מפגשי דליה מהחוויה שלה

כי היא הייתה שם. היא דיברה על מפגשים עם **יואב אשריאל**, על מחול אומנותי ועל ייחודו של יונתן כרמון. זה נתן לתלמידים "לגעת בהיסטוריה".

אחת מהפעילויות של יזרעאלה, ביחד עם **יונתן גבאי ז"ל** וברכה דודאי, היה חוג "רעים" (ריקודי עם ישראלים). החוג היה יוצא לטיולי העשרה באזורים שונים בארץ, בהם לקחו חלק 50-100 איש. היו קוראים טקסטים, רוקדים ריקודי עם ומפיקים לכל טיול כזה חוברת עם התכנים הרלוונטיים. האמן **דרור בן דב** אף עיצב לחוג את הסמל שלו. היו אלה מפגשים שמחים ומעשירים.

אחת מגאוותיה של יזרעאלה הוא אוסף העבודות של התלמידים בקורס. במסגרת הקורס התבקשו התלמידים לעשות עבודות חקר מעמיקות - יזרעאלה חנכה את תלמידי הקורס שהכינו עבודות אלה. וכך התלמידים למדו את ריקודי העם לא רק ברובד החיצוני של תנועה, אלא גם את האספקטים התרבותיים, ההיסטוריים, עבודות על יוצרים ישראלים. מבין העבודות שהראתה לי היו עבודות כמו "אבנר נעים - מרוקד, למרקיד, ליוצר", "הריקוד האתני בישראל וזיקתו לריקודי העם", "המחול הישראלי ומחול העם לילדים", "תרומתה של קהילת תימן לריקודי העם הישראלי". אין ספק שאנשים שהתנסו בהכנת עבודות אלה הם מדריכים מעמיקים יותר אשר הביאו לחוגיהם ערך מוסף.

**הקיבוצים הפיקו הגדות פסח משלהם. ברמת יוחנן נוצר טקס "חג המים"
בחג הסוכות שעדיין מבוצע זה כבר 70 שנה.
תמיד היה שילוב של טקסט ומחול.
הריקודים ביטאו רעיון של אחדות - "אנחנו" ולא "אני".**

יזרעאלה כהנא
ושלמה ממן

הפעילות של יזרעאלה באולפן בירושלים נמשכה עד שנות ה-2010, אז הפסיק האולפן את פעילותו. תחילה פעל תחת חסות של המדור לריקודי עם בהסתדרות (גורית קדמן, תרצה הודס ורינה מאיר), אך האנשים המובילים את האולפן לא הצטיינו בשיווק, והתחרות מצד אולפנים אחרים הביאה לדעיכתו וסגירתו.

על פעילותה ארוכת השנים ותרומתה העניק לה "ארגון המרקידים והכוראוגרפים לריקודי עם בישראל ובתפוצות" ב-2012 את תואר יקירת הארגון.

תרומת התנועה הקיבוצית וההתיישבות

בשיחתנו הדגישה יזרעאלה את התנועה הקיבוצית ואת תפקידה המרכזי בתחום הריקוד הישראלי. ההתיישבות העובדת הייתה הראשונה שהתחברה להיסטוריה מבלי להתחבר לדת כפי שנתפשה על ידי האורתודוקסיה. אנשים עלו לארץ מבתים דתיים ורצו לתת אמירה משלהם ומשמעות מודרנית מחודשת לחיים שלהם, כולל החגים.

הקיבוצים הפיקו הגדות פסח משלהם. ברמת יוחנן נוצר טקס "חג העומר" בפסח ו"חג המים" בחג הסוכות, שחוברו על ידי מתתיהו שלם ולאה ברגשטיין, ושעדיין מבוצעים עד היום, כבר יותר מ-70 שנה. תמיד היה שילוב של טקסט ומחול. הריקודים ביטאו רעיון של אחדות - "אנחנו" ולא "אני". הריקודים נתנו ביטוי לכולם יחד, בלי הבדל עדות ומעמדות. בריקודי החג והמחול העממי בלטו גם ריקודי מעגל באחיזת ידיים.

רבות מהדמויות המרכזיות הגיעו מהקיבוצים. כך, מתתיהו שלם ולאה ברגשטיין שהגיעו מבית אלפא לרמת יוחנן; רבקה שטורמן בעין חרוד, זאב חבצלת בבית אלפא. הריקודים הם רק חלק מהתרבות הישראלית של קיבוצים חלק בה - ניתן להזכיר משוררים כמו יורם טהרלב מיגור, את להקת הגבעתרון. את תנועת השירה בציבור ששרהליה שרון מאשדות יעקב הייתה ממקימיה.

על הא ודא

השיחות שלי עם יזרעאלה נגעו במספר רב של נושאים, ומעניין לציין אנשים שתרמו רבות למפעל גדול זה של התחדשות התרבות הישראלית ובה המחולות.

דיברנו על ד"ר דן רונן ז"ל, מנהל האגף לתרבות ואמנות במשרד החינוך והתרבות ומנהל הסניף הישראלי של ארגון הפולקלור הבינלאומי CIOFF, ועל תרומתו הייחודית להנחלת ריקודי העם. שלוש בנותיו ממשיכות במסורת של עיסוק בתום הריקוד.

דיברנו על רינה שרת ותרומתה בכתיבה על המחול הישראלי - ספרים על שלום חרמון, על רבקה שטורמן, על זאב חבצלת ועוד.

שוחחנו על שלמה ממן ועל תרומתו האדירה בתחומי הכוראוגרפיה, ניהול להקות ותרומתו לפסטיבל כרמיאל.

בשיחותינו עלו נושאים של ישן לעומת חדש; ריבוי הריקודים היום; הכוחות המסחריים בעולם ריקודי העם היום, אשר העבירו את השליטה על הריקודים שיגיעו לציבור ממומחי התחום ומארגני ההשתלמויות למרקדי ההרקדות הגדולות.

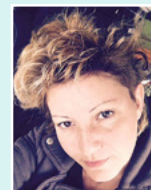
שוחחנו על ההשפעה המועטה יחסית על ריקודי העם, של עליות מאוחרות והקהילות שעלו בהן (רוסית, גיאורגית) - זאת לעומת העליות המוקדמות (ההורה מן הבלקן, שירים רוסיים ישנים, השפעה תימנית). העליות המאוחרות שאפו פחות לאינטגרציה של התרבות שלהן עם התרבות הישראלית. בקשר לתרומת העדה התימנית שוחחנו על **שרה לוי תנאי**, מייסדת להקת ענבל, על **יענקלה לוי**, על **מושיקו הלוי** ותרומתם הייחודית.

יזרעאלה רואה בכאב את התרופפות הגיבוש החברתי. היום הכל יותר אינדיבידואלי. גם בריקודי עם אין כבר אחיזת ידיים. היום רואים בריקודי עם זמן של פנאי ובידור ולא תרבות. סיפרתי ליזרעאלה על חוויה של ביקור בהרקדה בבית כנסת בארה"ב, אליה הגיעו משפחות יחד עם ילדים ובני נוער. הרפרטואר לא היה שונה בהרבה מהנרקד בארץ, אך ברור היה שלהרקדה זו יש גם תפקיד מגבש קהילתי ומשפחתי חשוב.

**יזרעאלה רואה בכאב את התרופפות הגיבוש החברתי.
היום הכל יותר אינדיבידואלי. גם בריקודי עם אין כבר אחיזת ידיים.
היום רואים בריקודי עם זמן של פנאי ובידור ולא תרבות.**

הספרייה של יזרעאלה

אחד דברים המרשימים בביתה של יזרעאלה הוא כמות הספרים הקשורים למחול בכלל ולמחול ישראלי בפרט. ספרים, עבודות, רשימות מקורסים והשתלמויות. לפריטים רבים באוסף זה ערך רב להיסטוריה של ריקודי עם. בשיחתנו עלה הרצון של יזרעאלה למסור חומרים אלה למוסד כלשהו שיעזור בשימור חומרים אלה והנגשתם לחוקרי המחול, ואני מקווה שימצא מי שיירתם למשימה זו.

חלי לבנה
צילומים: חלי לבנה

לרקוד את האימהות שלי

הרקדה לתינוקות במנשאים של הורים

ליטל ממן
צילום: לירן נוטיק

ידיים מחבקות את הבייבי, וסיבוב" קראה **ליטל ממן** לעבר האימהות המתאמנות שהגיעו למפגש בסטודיו שבמרום נווה ברמת גן. ליטל ליטפה את ראשה של **אלאיה** הקטנה, הילדה הפרטית שלה, שישבה בנחת בתוך המנשא, חשה בכל תנועה שאימה ביצעה, בייחוד את פעימות ליבה שהלמו בקצב המוזיקה הלטינית שהתנגנה.

ליטל, כהרגלה בשיעור, עמדה ראשונה מול המראות הגדולות שעטפו את קירות הסטודיו הרחב, הביטה דרכן באימהות הצעירות שהגיעו להתאמן וחיכה אליהן חיוך רחב. החיוך של ליטל הוא חיוך מלא ברוך אך יחד עם זאת בעוצמה אימהית גדולה, חיוך מלא בתום שהזכיר לי את ילדותי הרחוקה, חם ועוטף, בדיוק באותו האופן בו כל אם עטפה את תינוקה שבמנשא. "אם הצלחתי להעלות חיוך אחד ביום לאמא אחת לפחות, עשיתי את שלי", אמרה ליטל.

המוזיקה הדהדה ביופייה באוזניהן של כל האימהות ושל תינוקותיהן הקטנים. "Should Be Dancing" היה השיר שנשמע ברקע ומשך את כולן אל תוך הקצב. ידיים ורגליים השתחררו בבת אחת בכל חלל הסטודיו. חיוכים נזרקו לכל עבר, היתה זיעה מבורכת, כזו שמהווה סיפוק לנפש.

ואז קרה הקסם... ועם כל היופי שבתנועה הרבה שהתחוללה שם בחדר... החלו התינוקות שבמנשא לאט לאט להירדם, אחד אחרי השני ולחוות שינה מתוקה בחיקה של אם עייפה אך מלאה באושר.

כך פותחת ליטל את יומה בסטודיו, ומצליחה, בעזרת כישורי הריקוד שלה ואישיותה מלאת החן, למשוך אחריה מתאמנות רבות.

ליטל: "את הכתבה הזו אני מקדישה לאמא שלי, **לוסי**, כי עכשיו יותר מתמיד אני מבינה את הוויתורים שהיא עשתה בקריירה שלה כדי לגדל אותי בכל כך הרבה אהבה ונתינה".

איך הכל התחיל אצלך?

הכל התחיל בבטן של אמא שלי. אמא סיפרה לי שהיא עבדה, לימדה ורקדה, ממש עד רגע לפני שילדה אותי. אמא עבדה עם הלהקות בפסטיבל כרמיאל כשהייתה בהריון איתי בשבוע 42. שני ההורים שלי (לוסי, מנהלת תחום המחול בבית בארבור וכוראוגרפית ושלמה כוריאוגרף, המנהל האומנותי של פסטיבל "רוקדים אביב ברחובות" ובעבר מנהל אמנותי של פסטיבל כרמיאל) עוסקים בתחום וזה כנראה הושרש בי מינקות.

ועם כל היופי שבתנועה הרבה שהתחוללה שם בחדר... החלו התינוקות שבמנשא לאט לאט להירדם, אחד אחרי השני ולחוות שינה מתוקה בחיקה של אם עייפה אך מלאה באושר.

ליטל מספרת:

התחלתי ללמוד לרקוד בלט בגיל שלוש. עם השנים למדתי והתמקצעתי בתחום הריקוד במקומות נוספים. כשהייתי בת שש, כבר רקדתי בבית ספר בת דור בשיטת Royal Academic Ballet שלוש פעמים בשבוע, ולאט לאט הוספתי ימים נוספים. כשהייתי בת תשע כבר הופעתי בהצגה: "מלך סיאם" שרצה בכל הארץ ובה שיחקו גם **יצפאן, תום אבני ואחרים.**

כשבגרתי, התקבלתי ללימודים במגמת מחול בתיכון לאומנויות "תלמה ילין". **דוד דביר**, שהיה מנהל המגמה באותה התקופה, רצה שאבוא ללמוד במגמה אותה ניהל. אני תמיד נמשכתי גם למשחק ולכן אחה"צ למדתי בבית הספר לצעירים של **אורנה פורת וניסן נתיב.**

בינתיים, השתתפתי בהצגות, שיחקתי ורקדתי. באותה התקופה התלוויתי לאבא שלי (**שלמה ממון**) להרקדות ריקודי עם ורקדתי בהן עד השעות

המאוחרות של הלילה. אני זוכרת ש"נדבקתי" בחיידק ריקודי העם כשהייתי בת 16. לצד הלימודים בתלמה ילין, רקדתי כמעט בכל ערב.

כשהגעתי לצבא שירתי כמפקדת בקורס מש"קיות חינוך, וזו היתה אחת ההחלטות הטובות ביותר שקיבלתי, כי זה פתח בפניי עולם חדש של הפקה ויזמות. אחרי הצבא נסעתי ללמד ריקודי עם במחנה קיץ בארצות הברית מטעם הסוכנות היהודית. לאחר מכן השתתפתי כרקדנית בפסטיגל. ובהמשך, למדתי תיאטרון-מחול וחינוך לתואר ראשון בסמינר הקיבוצים. במסגרת לימודי הסטאז' שלי שם, פתחתי מגמת מחול בבית הספר יסודי בתל אביב, ושם לימדתי ריקוד. אבל משהו ניקר בי. הבמה היתה חסרה לי. תמיד אהבתי לעמוד ולשחק על הבמה. אז גמלה בי ההחלטה לעזוב שם כדי לחזור לתחום המשחק. ניגשתי לאודישנים למחזמר: "סלאח שבת" והתקבלתי. לאחר מכן שיחקתי גם במחזמר: "ציפלין" ובעוד המון הצגות של חנוכה. הרגשתי שאני מביעה את מה שנכון ומדויק עבורי. בנוסף עבדתי כמאמנת כושר ופילאטיס במספר חדרי סטודיו.

3 דורות של הרקדניות: לואי, ליטל ואלאיה

ואז הכתה בנו הקורונה. בתקופת הקורונה היתה הפסקה ארוכה בתחום המשחק. שחקנים ישבו בבית בחוסר מעש וללא תעסוקה. חיכו שהכל כבר ייגמר אבל לא באמת ידעו מתי ומה יהיה. החלטתי להעביר אימוני כושר מהבית שלי בזום. הקמתי קהילת כושר שפעלה דרך הפייסבוק. הצטרפו לקהילה כ-10,000 אנשים. זה היה מטורף. אנשים היו צמאים לזה. יצרתי פלטפורמה שהתאימה לכל כך הרבה אנשים שרק רצו להיות בתנועה.

לאט לאט דברים חזרו למסלולם. חזרתי לשחק, בהצגת היחיד שלי במדיטק בחולון הנקראת: "פרפרים בבטן". הצגת תיאטרון המשלבת גם מחול ומיועדת לקטנטנים. את ההצגה הזו אני מציגה עד היום.

"את הכתבה הזו אני מקדישה לאמא שלי, לואי, כי עכשיו יותר מתמיד אני מבינה את הוויתורים שהיא עשתה בקריירה שלה כדי לגדל אותי בכל כך הרבה אהבה ונתינה."

ספרי לי קצת על חיי המשפחה.

את גילן בעלי הכרתי בתקופת הצבא ואחרי עשר שנות חברות התחתנו. והבאנו את אלאיה לפני כשנה. גילן ואני אוהבים לטייל בעולם ובארץ ועשינו טיול גדול בהוואי כשאלאיה הייתה בבטן. חפשנו שם שמתקשר לחוויה שעברנו שם. גילן גולש גלים ואני חותרת בסאפ. "אלאיה" זהו גלשן הוואיני מיוחד, "אלאיה" זה גם שמחה ואושר בשפה הבסקית. גילן שותף מלא ופעיל בגידולה של אלאיה. אני כל כך שמחה שיש לי שותף מדהים, שמאפשר לי כל כך הרבה מקום וחופש ורוצה שאצליח.

איך את מצליחה לשלב קריירה ואימהות?

הקריירה שלי התמקדה בעיקר בהצגות ומחזות זמר. נמשכתי לתחום המשחק. אבל תמיד היתה לי את השאלה הגדולה ששאלתי את עצמי: מה יהיה אחרי שאלד? איך אשלב את האימהות שלי שכל כך חשקתי גם בה, יחד עם קריירה? תמיד היה חשוב לי להגשים את עצמי, והחשש היה ממשי וקיים. כשהייתי בהריון עם אלאיה, לא הפסקתי לרקוד, ממש כפי שאמא שלי רקדה כשהייתה בהריון איתי. מאז ומעולם האמנתי שהכי בריא להכניס תנועה לחיים שלנו. בכל מצב. יש לכך המון יתרונות.

אחרי שילדתי את אלאיה הרגשתי שאני רוצה אותה צמוד אליי ויחד איתה אני רוצה לזרום אל תוך עולם הריקוד והתנועה. אני ממשיכה לעבוד בזכות העזרה של גילן והעזרה הרבה שאנחנו מקבלים מההורים המדהימים של גילן (גיאן ואריה) ושלי (לוסי ושלמה).

כשאלאיה גדלה מעט, והחלה גם היא להתנועע ולרקוד, היא החזירה אותי לריקוד התמים, הראשוני הזה, זה שהיה לי כשאני עצמי הייתי קטנה. עלו בי זיכרונות רחוקים. כאילו שהיא הצליחה להזיז לרגע הצידה את הלימודים שהיו לי בסמינר, את לימודי הריקוד המקצועי, והביאה איתה את התנועה הבתולית, הראשונית, הבסיסית שלנו כבני אדם - התנועה הטבעית. ואני - אך ניזונתי מזה, ממנה, מכל מה שהביאה איתה אליי. אלאיה שלי לימדה אותי לרקוד מחדש.

איך הגעת לתחום של ריקודים לאימהות בהריון ואחרי לידה?

עוד בתקופת הקורונה, כשחיפשתי להמשיך בתנועת החיים ולא להפסיק אותה, למדתי קורס ב"גימנסיה" (ביה"ס להסמכת מדריכי כושר ותנועה) שנקרא: "אימון כושר לנשים בהריון ואחרי לידה". במהלך תקופת הקורונה, פנו אליי נשים בהריון מכל מיני מקומות בארץ ורצו שאעביר להן שיעורים בזום. כך למעשה התחיל החיבור הראשוני שלי להריוניות ולאימהות שילדו לא מזמן.

כשאני עצמי הייתי אחרי לידה, והתאמנתי יחד עם אלאיה בתל אביב. שמת לי לב שאימונים מהסוג הזה חסרים אצלנו ברמת גן, החלטתי לפנות לעיריית רמת גן, לפרויקט שנקרא רמתגנצ'יק (התוכנית העירונית של עיריית רמת גן להורים וקטנטנים מלידה ועד גיל שלוש) וכך נוצר הקשר הראשוני ביני לבינם. בהמשך היה ביקוש לתנועה מסוג אחר וכך נוצר "Dance baby!" - מסיבות להורים עם תינוקות במנשאים.

כשהייתי בהריון עם אלאיה, לא הפסקתי לרקוד, ממש כפי שאמא שלי רקדה כשהייתה בהריון איתי. מאז ומעולם האמנתי שהכי בריא להכניס תנועה לחיים שלנו. בכל מצב. יש לכך המון יתרונות.

נשים באות אליי עם הרך שלהן שרק נולד, כשהוא בתוך המנשא, והן מוכנות ורוצות להתפרק, לרקוד, לשמוח, לחייך ולהתאמן, ובזמן הקצר הזה, אנחנו מצליחות להתעלות ולגרום לכל היום הזה כולו להמשיך ולהיות באנרגיה גבוהה.

בשיעורים שלי אנחנו מגיעות ל"היי" מטורף ולשיכרון חושים של ממש בעזרת המוזיקה והתנועה יחד. נשים באות אליי עם הרך שלהן שרק נולד, כשהוא בתוך המנשא, והן מוכנות ורוצות להתפרק, לרקוד, לשמוח, לחייך ולהתאמן, ובזמן הקצר הזה של שיעור אחד, אנחנו מצליחות להתעלות ולגרום לכל היום הזה כולו להמשיך ולהיות באנרגיה גבוהה.

נשים שרק ילדו, צמאות לקצת שחרור, צמאות לתחושה של חופש, לפעילות גופנית בריאה, והן לא מתארות לעצמן שאפשר להגיע לנקודות הללו של אותו שחרור וחופש, יחד עם התינוק שלהן, בעודו מחובר אליהן במנשא... וזה באמת קורה.

הקסם הזה קורה. אנחנו רוקדות לפי סגנונות מוזיקה שונים ומגוונים (אפריקאי, פופ, מזרחי, היפ הופ ועוד). אני מחברת קטעי ריקוד פשוטים באופן יחסי, כך שכל אחת תצליח לזוז על פי התנועות, בקצב המוזיקה. בנוסף אני מאמינה שכל תנועה, בין אם ריקוד או אפילו הליכה, משפיעה על התודעה, משפרת את מצב הרוח. במיוחד בתקופה כל כך רגישה של האישה אחרי הלידה. באופן אישי התנועה שמרה עלי בתקופה המורכבת הזו.

השיעורים פתוחים לכולם ומיועדים לנשים ולגברים כאחד. יש המון גברים שלקחו חופשת לידה וגם הם באים ליהנות משיעור הריקוד הזה. עם זאת, אני תמיד מדגישה שיש בזה העצמה נשית, המאפשרת לכל אישה לחזור ולהרגיש את הנשיות שלה דרך התנועה.

אני מנסה שהשיעור יהיה משולב עם המון סטיל. אני תמיד משדרת שמותר לנו להיות נשיות, סקסיות וליהנות מהחיים ומההיצוניות שלנו. מותר לנו לטרוף את החיים, במקביל לזה שענינו טרונות מעייפות ושיגרת החיים השוחקת.

השיעורים מביאים איתם יתרונות נוספים כמו יצירת קשרים חדשים בין האימהות, התינוקות נרגעים בשיעור והתנודות מעייפות אותם ועוזרות להם לשהות בשינה טובה במהלך השיעור עצמו. אימהות מספרות לי על החוויה הראשונה הזו שלהן. הן מסיימות את השיעור עם חיוך ומלאות כוח לשארית היום.

להיות גם אמא וגם אשת קריירה זה מאתגר ומורכב ואני לומדת איך לשלב ביניהם בכל יום מחדש. המטרה שלי בשיעורים היא לאפשר לאימהות שרק ילדו להרגיש שהן יכולות לתת לעצמן את המתנה הזו, לאפשר לאימהות להאמין בעצמן, לאהוב את גופן ופשוט לתת לנפש לשמוח...

ריקוד החודש

מאמא שלי

נורית מלמד

נורית מלמד נולדה לפני 57 שנים, גדלה וגרה בירושלים, דור שני של מדריכות ריקודי עם. גרושה, אמא לילד אחד ושני נכדים. ריקודי עם הושרשו בה מאימא. השירה והניגון הישראלי התנגן בילדותה והשפיע על אהבתה לארץ ישראל ועל החיבור בין ריקודי העם לשירה.

מדריכה ריקודי עם כבר 20 שנה והיצירה הינה חלק בלתי נפרד מהאהבה שלה לתנועה, לניגון ולהעברת הרגשות באמצעות הריקוד.

אהבתה הגדולה לריקודי עם מתחילה משורשי ילדותה השזורה בניגון הישראלי, בחוויה ממקומות שונים בירושלים, מהמסורת, מתרבות השפות ומקיבוץ הגלויות.

"צמרמורת עוברת בי, כל פעם מחדש", היא אומרת, "עם היכולת של שיר וריקוד לגרום למגירות נפשי להתרגש ולהזדהות בתרבות היפה של העם שלנו. אני ביתה של **מלכה מלמד** זכרה לברכה שלימדה המון אנשים לרקוד ולהרגיש את חשיבותם של ריקודי העם לעם שלנו. הפעילות הספורטיבית, החיבור בין האנשים. זכיתי באמא מלכה ולקחתי ממנה את אהבת הארץ בכלל ואת האחדות והשמחה שיש בריקודי העם בפרט".

את ריקודיה של נורית באתר "רוקדים" תוכלו לראות כאן: <https://bit.ly/45gBrVq>.

על הריקוד נורית מספרת:

השיר אינו בשפה העברית אולם מספיק לחן מרגש ומשפט אחד שייקח אותי למחוזות נפשי ויגרום לי לנוע בתנועה וביצירה. "מאמא שלי" - אמא שלי ואני ביחד כל השנים, בטוב ובפחות טוב, בשמחה, באהבה וביצירה.

אמא ואני עבדנו ביחד. אמא שלי היא הגאווה שלי, הכתר לראשי. ברגע ששמעתי בשיר "מאמא" ו"מאמא", שוב ושוב, ידעתי שאקדיש לאימי את השיר/ריקוד הזה.

זכיתי לתור את הארץ עם אימי ללמד ולרקוד אותו בכל מקום אפשרי. זכיתי לראות את אימי מחייכת שמחה ואוהבת את הריקוד והשיר, את האנשים שפגשה וחיבקה וחיבקו אותה.

בנוסף חוויתי סיפורים אישיים של רוקדים שסיפרו מה גרם להם השיר/ריקוד הזה וכמה הוא לקח אותם לחיים שלהם, מול האמא הפרטית, ופתח את מגירות הגעגוע לאמא, לילדות ולזיכרונות...

בשנה האחרונה אמא שלי היתה חולה בלוקמיה. אף אחד לא ידע. גם היא לא ידעה. ואני שזרתי לה מתנה - מסע פרידה. דרך השיר ובאמצעות הריקוד אזכור אותה תמיד בחיך, שמחה והכרת הטוב לאנשים ולבורא עולם.

תודה לרוקדים ולמרקידים שהתרגשו, רקדו וחיבקו.

תודה לאמא שלי שהכניסה אותי לעולם הריקוד.

שנחייך כל החיים אמן

את הריקוד באתר "רוקדים", תוכלו לראות כאן: <https://bit.ly/42RFKVG>.

נורית רוקדת באוויר

נורית מלמד וגדי ביטון

17-28 כמו 1-12 כלפי חוץ המעגל.
29-32 חצי סיבוב ימינה בשתי פסיעות החל בימין (מסיימים פנים למי"מ); צעדת כפיפה לאחור בימין.

חלק ג': הפנים למי"מ

קטע 1
1-6 צעדת חילוף מהירה (פתח-סגור-פתח) בימין ימינה; שיכול בשמאל מאחורי ימין; ימין ימינה. שיכול בשמאל לפני ימין; נגיעת אצבעות ימין ימינה.
7-10 שיכול ימין מאחורי שמאל שמאלה; פתיחה בשמאל שמאלה; שיכול בימין לפני שמאל.
20-11 כמו 1-10 בשמאל שמאלה.

קטע 2
1-4 פסיעה בימין כלפי מ"מ; תמיכת אצבעות שמאל לפנים; פסיעה בשמאל לפנים; תמיכת אצבעות ימין לפנים.
5-8 צעדת כפיפה לפנים בימין; ימין לאחור אל ק"מ תוך סיבוב ימינה לאחור; שהייה.
12-9 שלושה צעדים לאחור אל ק"מ החל בשמאל; שהייה.

חלק ג' על 2 קטעיו חוזר שנית

פנח
1-4 פסיעה רחבה בשמאל שמאלה; חזרה לשמאל במקום; שיכול בימין מאחורי שמאל; שמאל שמאלה.
5-8 שיכול בימין לפני שמאל; שמאל במקום מאחור; סיבוב ימינה על ק"מ בשתי פסיעות החל בימין.

צעדי הריקוד

משקל: 4/4; צורה: מעגל
מבנה הריקוד: בית אחד 3 חלקים.

חלק א': הפנים על ק"מ נכ"ש

קטע 1
1-4 שני צעדים על ק"מ החל בימין; צעדת חילוף מהירה בימין.
5-8 פסיעה בימין על ק"מ; פסיעה בשמאל על ק"מ ופניה שמאלה (פנים למי"מ); ימין ימינה; שמאל בשיכול מאחורי ימין ופתיחה בימין (קצב כפול); שיכול בשמאל לפני ימין.
9-12 פתיחה בימין ימינה; שיכול בשמאל לפני ימין; פתיחה בימין ימינה; שהייה תוך הרמת ברך שמאל לפנים.
13-16 כמו 9-12 החל בשמאל שמאלה.
16-32 כמו 1-16 חוזר שנית.

קטע 2
1-8 כמו 1-8 בקטע 1.
9-12 פסיעה בימין כלפי מ"מ; הצמדת אצבעות שמאל על יד ימין; שמאל לאחור; הצמדת ימין על יד שמאל.
13-16 כמו 9-12 תוך סיבוב מלא ימינה.
16-32 כמו 1-16 חוזר שנית.

חלק ב': הפנים למי"מ

1-4 שני צעדים למי"מ החל בימין; צעדת חילוף מהירה בימין.
5-8 כמו 1-4 החל בשמאל.
9-12 צעדת כפיפה לפנים ולאחור בימין.
13-16 צעדת כפיפה לפנים; סיבוב וחצי ימינה כלפי חוץ המעגל בשתי פסיעות החל בימין.

מאמא שלי

לחן: ג'ולדוז איברגימובה אוסמנובה; מילים: הלנה קלימשקינה והלנה זקירובה
(תרגום גוגל מרוסית ובולגרית); שירה: שרית חדד

Мама, мама мое сердце, я твои целую руки
Мне с тобой тепло как в детстве, я люблю тебя
Образ твой года не старят
Серебро в висках пусть тает
И усталости не знает век душа твоя
Как люблю твой голос нежный мама
Мне молитвы ты Шептала
Их в разлуке так мне не хватало
Бог храни тебя
Как люблю твой голос нежный мама
Мне молитвы ты читала
Их в разлуке так мне не хватало
Бог храни тебя
Мама, АННЕ, YMu
Ты родная, нежная моя
Мама, АННЕ, YMu
И неповторима моя
Улыбнешься на удачу, значит сбудутся мечты
Небеса с тобою плачут, если плачешь ты
Образ твой года не старят
Серебро в висках пусть тает
И усталости не знает век душа твоя

Как люблю твои я мама руки
Ты обнимешь, прочь все муки
Лучше мамы не найти подруги
Бог хранит тебя
Мама, АННЕ, YMu
Ты родная, нежная моя
Мама, АННЕ, YMu

אמא, אמא לבי, אני מנשקת את הידיים שלך
חם לי איתך כמו בילדות, אני אוהבת אותך
התמונה שלך אף פעם לא מזדקנת
כסף ברקות נותן לה להסתתר
ונשמתך אינה יודעת עייפות
איך אני אוהבת את הקול העדין שלך, אמא
לחשת לי תפילות
כל כך התגעגתי אליהן בנפרד
אלוהים יברך אותך
איך אני אוהבת את הקול העדין שלך, אמא
את קוראת לי תפילות
כל כך התגעגתי אליהן בנפרד
אלוהים יברך אותך
אמא, אמא, АННЕ, YMu
את יקירתי, העדינה שלי
אמא, אמא, АННЕ, YMu
והיחודי שלי
חיך למזל, זה אומר שחלומות מתגשמים
השמיים בוכים איתך אם את בוכה
התמונה שלך אף פעם לא מזדקנת
כסף ברקות נותן לזה להסתתר
ונפשך אינה יודעת עייפות
כמה אני אוהבת את הידיים שלך, אמא
את מחבקת, מרחיקה את כל הייסורים
עדיף מאמא לא למצוא חברה
אלוהים שומר אותך
אמא, אמא, АННЕ, YMu
את יקירתי, העדינה שלי
אמא, אמא, АННЕ, YMu

חוויות בעין המצלמה

מעגלים ללא גבולות

מיכל בכר ותמיר שרצר

עוסק בו. לעיתים אף מאתגרים את הרוקדים, למצוא ריקודים הקשורים לנושא. וכך - בכל חודש יש רפרטואר שונה וייחודי, נזכרים בריקודים שרקדנו בעבר וכבר שכחנו, ולעיתים אף מגלים בדרך "פנינים" שלא היכרנו. בנוסף - חלק מההרקדה בנוי על בקשות הרוקדים.

לעיתים, יש יוצר אורח ואנו נהנים לרקוד איתו את ריקודיו. יוצרים שהתארחו אצלנו: דודו ברזילי, מרקו בן שמעון, ירון מליחי, אלי רונן, ויקטור גבאי.

יוצרים נוספים שהגיעו לבקר: שלמה ממון, אייל עוזרי, מיכאל ברזילי (רוקד קבוע בחוג), אלעד שטמר, גילה פז, דנה מונט, דניאל שקופ, אורן בכר, איילת בוקאי, לירן זכריה, אנדרה שור ועוד...

מעגלים ללא גבולות היא הרקדה חודשית של ריקודי מעגל בלבד - מכל הזמנים ומכל הסגנונות, בהדרכת תמיר שרצר ומיכל בכר. הקמנו את ההרקדה, כי הרגשנו שמהו חסר בנוף ההרקדות כיום.

שנינו רוקדים ותיקים, בעלי ידע רב ורפרטואר רחב, שחשוב לנו לשמר ולהנחיל גם לרוקדים נוספים.

עם השנים, נוצרה מן חלוקה וקמו הרקדות מסוגים שונים: "נוסטלגיה", "אמצע הדרך", "מיוחדים", המון הרקדות של ריקודי זוגות, וכמובן ההרקדות ה"רגילות".

החזון שלנו הוא חיבור בין כל העולמות והנגשה של ריקודים מז'אנר מסוים, גם לקהלים אחרים.

אצלנו נרקדים ריקודים מכל השנים ומילת המפתח היא גיוון ולא פחות - חשוב לנו לתת לרוקדים את התחושה שכל הרקדה היא חגיגה!

כדי להוסיף עניין, אנו בוחרים בכל חודש בנושא מסוים, שחלק מההרקדה

חוויות בעין המצלמה

על אף הגיוון הרב, חשוב לנו שמי שמתמיד בהרקדה, יצבור ידע וירחיב את הרפרטואר שלו, ולשם כך אנו מקיימים בשעה הראשונה סדנה להעשרת הרפרטואר, שבה לומדים ריקוד ואף חוזרים על הריקוד שנלמד בפעם הקודמת. ניתן לראות את כל ריקודי הסדנה שלנו וסרטונים נוספים, בערוץ היוטיוב שלנו **"מעגלים ללא גבולות"** (Maagalim Lelo Gvulot).

מבין הריקודים שלימדנו בסדנה:
לילה בקהיר - יענק'לה לוי; פשוט אנשים - נורית מלמד;
שירת הנווד - נונה מלכי; בוקרה - משה אסקוין;
היידל היידל, נופים - מושיקו הלוי; בית אבי, ברוש - ישראל שיקר;
המלאכים הולכים על בהונות - אבי פרץ;
התשמע קולי - טוביה טישלר; הנני כאן - אלי רון
ועוד רבים ויפים...

בחודשים האחרונים עברנו למשכנו החדש, בבית התרבות המשופץ שבנווה מונסון (יהוד).

חוויות בעין המצלמה

